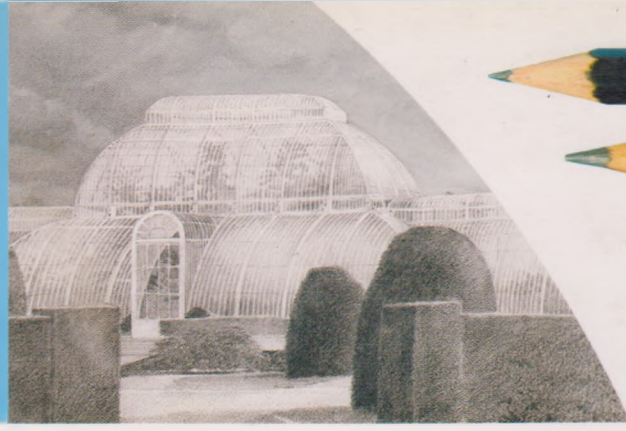
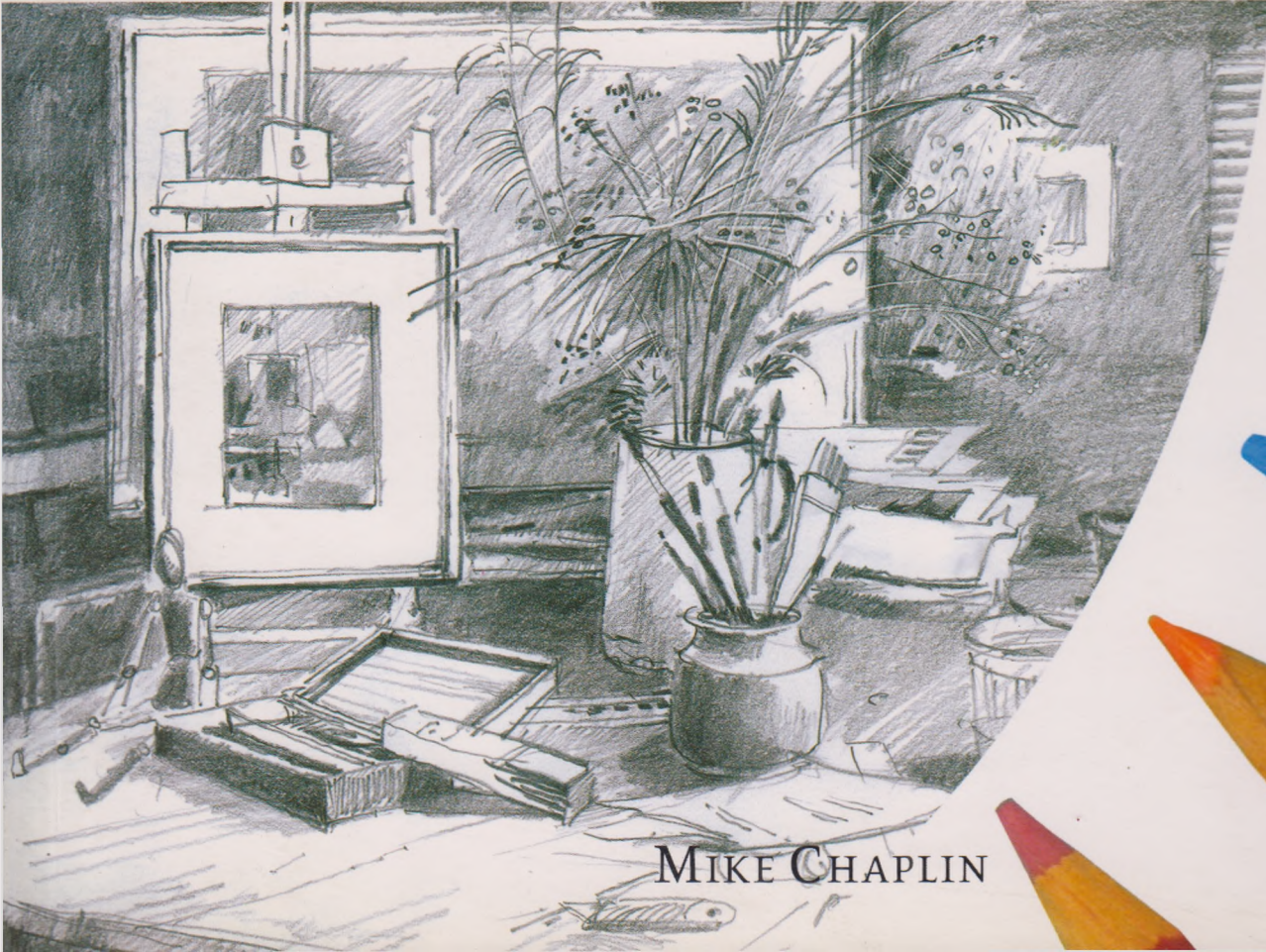
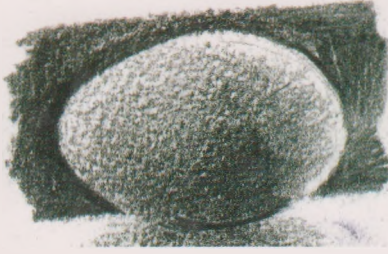

RESMİ
KEŞFET

Çizim

GELECEĞİN RESSAMLARI İÇİN TEMEL ADIMLAR

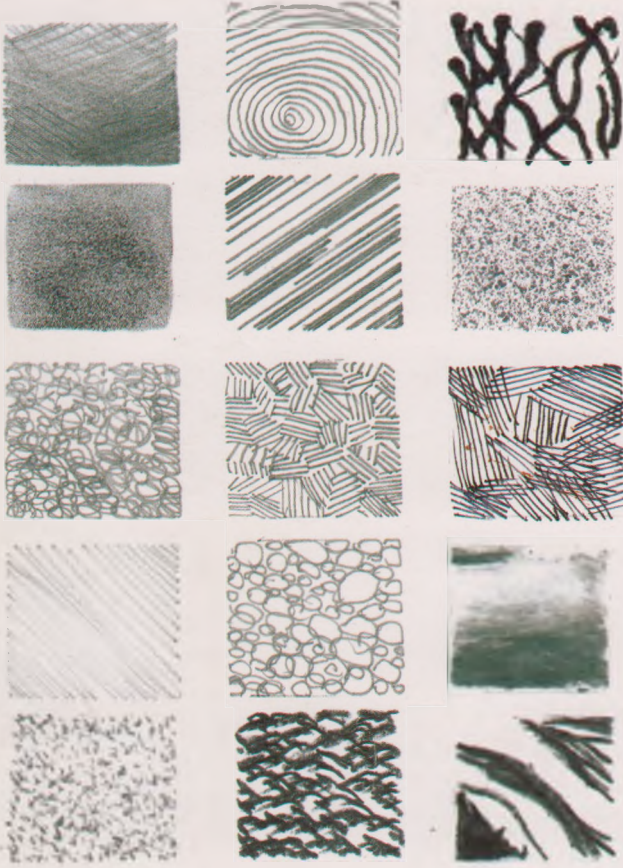

MIKE CHAPLIN

ALFA

RESMİ KEŞFET

İyi çizebilmenin verdiği zevk, sanat malzemelerinin büyük bir bölümünü kullanmanız için sizi teşvik eder. Çocukken kalemi elimize ilk aldığımızda içgüdüsel olarak çizimler yaparız, fakat büyüdükçe birçoğumuzun bu çizimleri birer sanat eserine dönüştürmek konusunda kendine güveni azalır. Elinizdeki kitap, bu güveni yeniden kazanmanız için aşağıdaki konularla size bir şans tanıyor.

- Kâğıt ve çizim araçları
- Çizgiler ve nasıl oluşturuldukları
- Temel ölçü ve şekiller
- Ton alıştırmaları ve iz yapma denemeleri
- Kompozisyon ve perspektif
- Doku ve ışık kaynakları
- Çizim dağarcığı oluşturma

Kitap başından sonuna kadar, yeteneğinizi ve tarzınızı geliştirmek üzerinde duruyor. Malzemeleri deneyerek beceriniz ve kendinize güveniniz artacak.

MIKE CHAPLIN, 2003 yılında Channel 4'te yayınlanan Sulu Boya Yarışma serisinin tanınan ustalarından ve Winsor & Newton Turner Watercolors Ödülleri'nin kurucularındandır. Prestijli Royal Watercolor Society'nin üyesi olan Mike Chaplin, İngiltere ve başka birçok ülkede düzenlediği atölyelerde sanatçılara, bildiklerini paylaşma sevgi ve tutkusunu, sanatındaki dikkate değer başarısıyla bir arada sunmuştur.

Serinin diğer kitapları:

9 789752 879611

ALFA Basım Yayım Dağıtım Ltd.
Ticaretine Sokak No: 53
34410 Cağaloğlu-İstanbul
Tel : +90 (212) 511 53 03
+90 (212) 513 87 51
Fax : +90 (212) 519 33 00
www.alfakitap.com
e-mail: info@alfakitap.com

Bandrol Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin
5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.

RESMİ KEŞFET

Çizim

Mike Chaplin

Diana Vowles

Alfa Yayınları 1863
Sanat 1

Resmi Keşfet
ÇİZİM
DISCOVER ART
DRAWING

Mike Chaplin
İngilizce Aslından Çeviren Elif Baki

1. Basım: Ocak 2008
ISBN: 978-975-297-961-1

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Yayın Koordinatörü ve Editör Rana Gürtuna
Pazarlama ve Satış Müdürü Vedat Bayrak
Redaksiyon Sumru Ekşioğlu
Kapak Fotoğrafi Thomas Mitchell

© 2007, ALFA Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.
© Mike Chaplin and Diana Vowles / Arcturus Publishing Limited, 2004

Kitabın Türkçe yayın hakları
Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz,
hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Tel: (212) 674 97 23 Faks: (212) 674 97 29

Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu 34410 İstanbul, Turkey
Tel: (212) 511 53 03 - 513 87 51 - 512 30 46 Faks: (212) 519 33 00
www.alfakitap.com
info@alfakitap.com

İÇİNDEKİLER

Giriş	Sayfa 6
Kâğıt	Sayfa 8
Çizim araçları	Sayfa 9
Kalemler	Sayfa 10
Gereçler	Sayfa 11
Çizgi ve kullanılışı	Sayfa 12
Leke örnekleri	Sayfa 14
Sert ve yumuşak	Sayfa 15
Temel ölçüm	Sayfa 16
Temel şekiller bulmak	Sayfa 18
Negatif şekiller	Sayfa 19
Format	Sayfa 20
Tonlama alıştırmaları	Sayfa 22
Gölgeler	Sayfa 23
Deneysel lekeler	Sayfa 24
Koyu üstünde açık	Sayfa 26
Ara tonlu kâğıt	Sayfa 28
Oran ve anlatı için figürler	Sayfa 29
Kompozisyon	Sayfa 30
Perspektif	Sayfa 32
Doku	Sayfa 34
Işık kaynakları	Sayfa 35
Konuları seçmek	Sayfa 36
Dağarcık oluşturmak	Sayfa 38
Resme doğru	Sayfa 42
Basit bir manzara	Sayfa 44
Natürmort	Sayfa 46

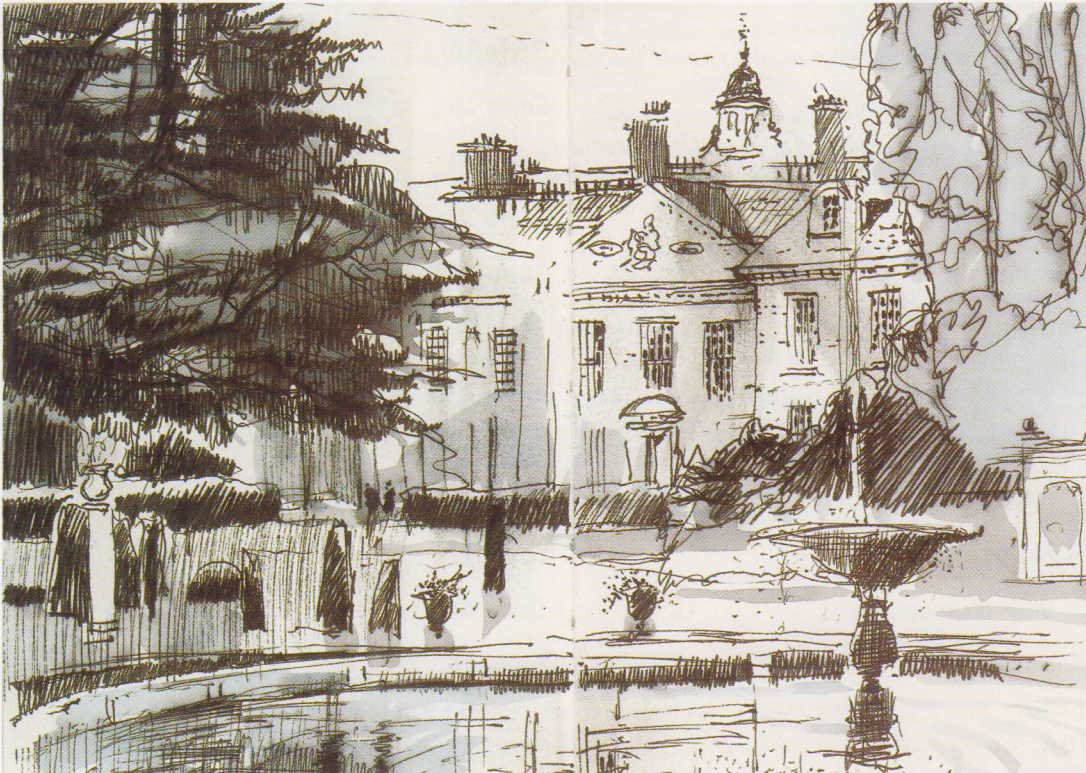

GİRİŞ

Çevremizdeki dünyayı belgelemek ve yorumlamak için şekilleri kullanarak notlar almak en doğal içgüdülerden biridir. Öyle ki, küçük bir çocuğun bunu yaparken duyduğu hazzı görmemek mümkün değildir. Ne yazık ki, büyüdükçe bir şeyleri doğru yapamama ve kuralları kavrayamama gibi bir kaygı geliştirdiğimiz için hemen geri çekiliriz. Bu kitapta sizi çizim yapmanın eğlencesini anımsamanız ve çizirken mutlu hissettiğiniz –bu basit bir taslak ya da detaylı, bütün gününüzü alan bir çizim de olabilir- o düzeyi bulmanız için yüreklendirmek istiyorum. Çizgi, tonlama, doku ve diğer teknik özelliklerin basit yapısını takip ettiğiniz, el ve göz arası koordinasyonu geliştirmek için sürekli pratik yaptığınız takdirde kara kalem resim konusunda iyi duruma hemen gelebilirsiniz. Elinizdeki kitap bu bahsettiğim basit aşamaların yanı sıra çizimi, bir nesne ya da manzarayı belgelemekten çıkararak onu bir resim haline dönüştüren duygusal öğeler olan hareketi, heyecanı, mesafe ya da durgunluğu göstermenin yollarını da kapsamaktadır. Bir kere kendinizden emin olarak çizebildiğinizde, artık resim yapmaya da başlayabilir ve bu geçişin hiç de zor olmadığını anlayabilirsiniz.

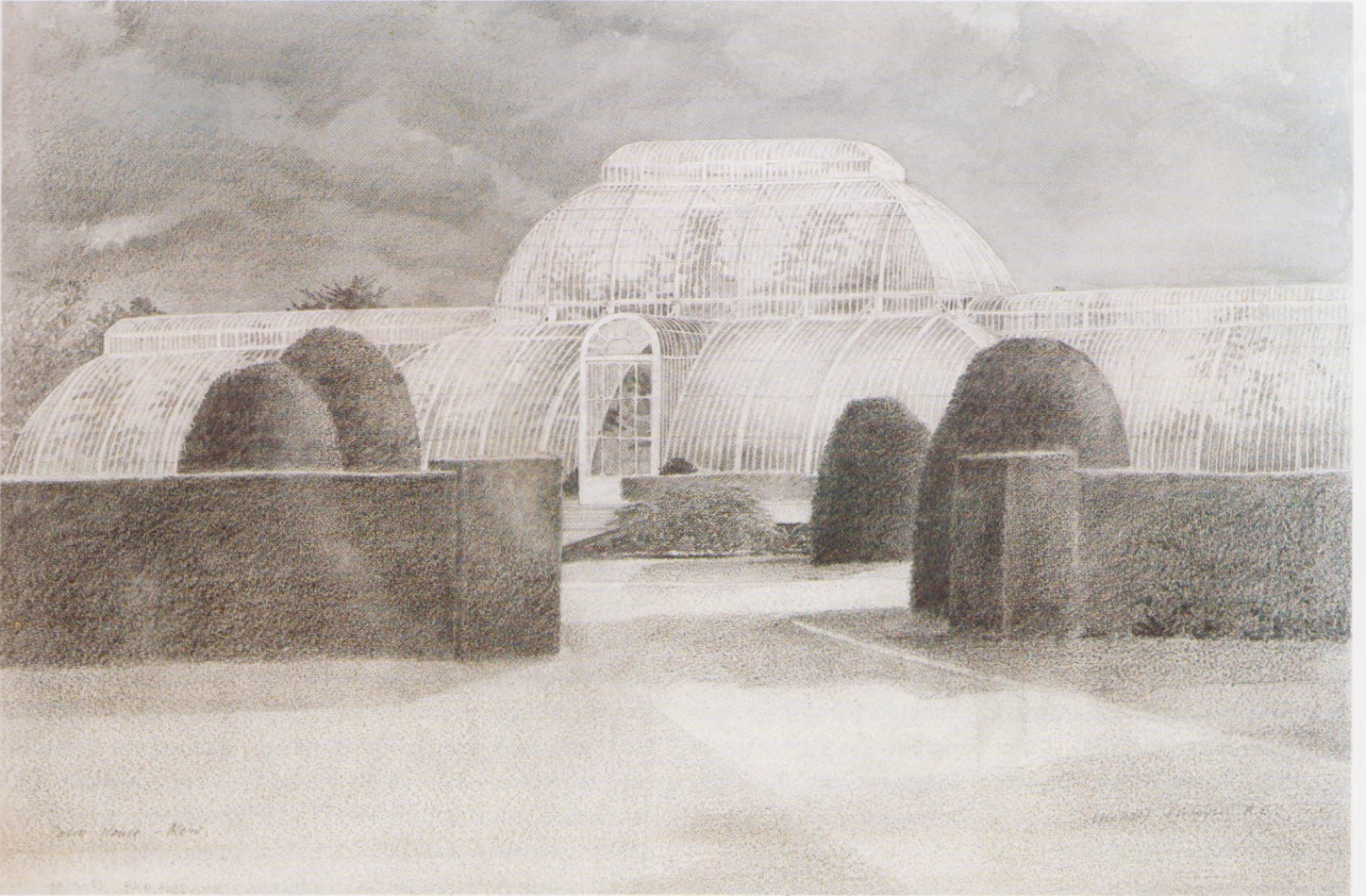
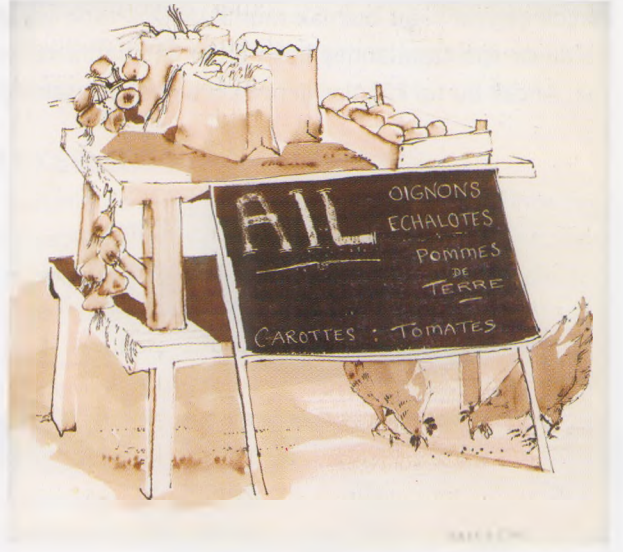
Bu çok basit çizgisel çizimi, eğlenceli bir deneyimi hızla belgelemek ve sahnenin geliştirilmeye değer olup olmadığını anlamak için yaptım. Çizgi ve öyküyü gözlemleyerek yakaladığım andaki pozlar çok hoştu.

Mürekkepli kalemle yapılmış, daha kapsamlı olan bu çizimde tonlama ve alan üstünde de durdum. Resmin en köşesine kadar her şeyi kaydettim ki böylece sonradan bunu çizmek istersem her bir bölge hakkında bilgi sahibi olur ve kompozisyonu daha büyük ölçeklerde çalışabilirim.

Tabii ki hatalar yapacaksınız. Kimse yanlış tuşlara basmadan piyano çalmayı öğrenemez, bu yüzden hataların sizi caydırmasına izin vermeyin. Hatalar öğrenme sürecinin bir parçasıdır. Yaparken korkunç bir hale dönüşmeye başlayan bir çizim bile size birçok deneyim kazandıracaktır. Herkes olmasa da büyük bir çoğunluk iyi çizebilir. Bu aslında sadece istek, çok pratik yapma ve acemilikten başarılı bir ressam olma yolunda alınan hazzı tatmaya yürekli olma işidir.

Fransa'da bir sarımsak tezgâhının çalışıldığı bu basit çizim, elinizde bir taslak defteriyle dolaşmanın ne denli keyifli olabileceğini kanıtlar. Bu tarz çizimler yalnızca birkaç dakikanızı alır ve seyahatinizin günlüğünü tutmanın bir yoludur.

Nispeten daha tamamlanmış ve biçimsel olan Kew Gardens'daki Palm House çizimini yerinde planladıktan sonra, stüdyoma dönerek üzerinde birkaç saat daha çalıştım. Binayı ileriye atmak için gökyüzünde kullandığım mavi boya hilesi çalışmayı resme yaklaştırsa da alanında iyi bir çizim.

KÂĞIT

Birçok çeşitte kâğıt bulmak mümkündür. Pratik yapmak içinse duvar için tasarlanmış basit çizim kâğıtlarını kullanabilirsiniz. Ancak bu tip kâğıtlar genellikle bir asit bileşeniyle kullanı-

lan kâğıt hamurundan yapılır ve gazete kâğıdı gibi, ışığa maruz kaldığında çabucak sararır. Saklamak istediğiniz çizimler için daha kaliteliğini seçmeniz gerekebilir.

2H kalem

6B kalem

Keçe uçlu kalem

Kömür kalemi

Çelik uçlu dolma kalem

Yuvarlak uçlu fırça

Bugün, ana cadde üstündeki büyük kırtasiyelerin çoğunda bir resim reyonu bulunmaktadır. Bu reyonları araştırabilir ve paketlerin arkasındaki açıklamalardan hangi kâğıdın ne için kullanıldığını öğrenebilirsiniz. Çizim yapmanın ilk aşamalarında bir paket desen kâğıdı ihtiyacınızı karşılayacaktır. Bu kâğıt, asidi alınmış kâğıt hamurundan yapılmış olduğu için kararır ya da sertleşerek dağılmaz.

İlerledikçe, resim malzemeleri satan dükkânlarda bulabileceğiniz farklı özelliklerde ve markalarda kâğıtları denemek isteyeceksi-

niz. Pamuklu kâğıt, aynen sulu boya ressamlarının kullandığı gibi yüzeyi eşeleyerek boyama ve diğer tekniklere çok daha iyi dayanmasını sağlayan uzun ve güçlü lifleriyle en kaliteli kâğıt türüdür. Kara kalem çizim için yüzey çok daha önemlidir. Detaylı bir çalışmayı kalemlerin en iyisiyle pürüzsüz bir kâğıt; dinamik yapıları çalışmalar için pürüzlü bir kâğıt uygun olabilir. Başlarken, kendinize bir taslak defteri yapmak için farklı özelliklere sahip kâğıtları bir ataçla birleştirebilirsiniz. Böylece bir çizime başlarken en uygun kâğıdı seçebilirsiniz.

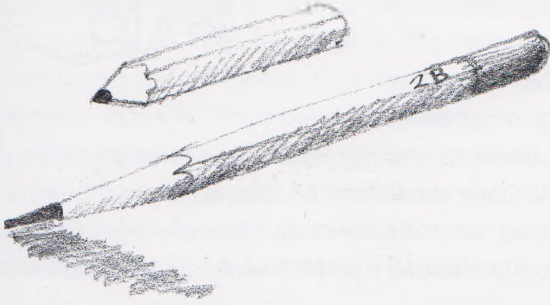

ÇİZİM ARAÇLARI

Çeşitli dükkânlardan ve el sanatları fuarlarından bulabileceğiniz türlü türlü çizim araçları vardır ancak yeni başlayan biri olarak her bir aracın temel özelliklerini bilmeniz gerekir. Biraz da-

KURŞUN KALEMLER

Kurşun kalemler, çok sert olan 9H'dan, çok yumuşak olan 8B'ye sertten yumuşağa aşamalı olarak çeşitlenir. Çizgi ve tonlama özelliğini kullanmak istediğimde, genellikle ucu sık sık açıldığında her iki amaç için de uygun olan 6B'yi kullanırım. Eğer detaylı bir çizim yapmak isterseniz tonlama yapmak için B, 2B ya da 3B kullanmanız ideal olacaktır. Çoğu ressamın cebinde genel kullanım için bir 2B bulunmaktadır.

Daha uzun şekilde açılmış bir kalem ucu çizgi çalışması ve tonlama için uygundur.

KÖMÜR KALEMİ

Kalemler gibi, kömür kalemleri de sertten yumuşağa dereceli olarak çeşitlenir. Dağılabilen, çok hoş çizgiler yarattığı gibi, dumanlı, dinamik bir çizim için de idealdir. İnsanlar kömür kalemini ya çok sever ya da nefret ederler. Eğer nefret eden taraftaysanız, en azından sizi büyük, hareketli lekelerle çalışmaya yüreklendirmesi için bir deneyin. Kömür kalemini aynı zamanda çiziminizi yumuşatmak ya da sadece detaylı çizim yaptığınız bir günün ardından kendinize bir şans vermek için deneyebilirsiniz. Neden olduğu kirlilik yüzünden kömür kalemini taşımak güçtür; bu nedenle tahtayla kaplanmış kalemlerden almayı tercih edebilirsiniz. Ancak bunların çizgisi çok daha düzdür ve tahta yüzünden, kaplanmamış kalemlerin verdiği o enfes kararsızlığı yitirmiş olursunuz.

MÜREKKEPLİ KALEMLER

Bunlardaki geleneksel seçim hokkayla kullanılan çelik uçtur. Ölçülerine göre çeşitlenen bu kalemler detay için iyidir; ancak bu ucu akıcı şekilde çizim yaparken kullanmak zordur. Kalemi çizim yaparken kendinizden ileriye doğru iterken, kâğıda batırabilirsiniz; özellikle pürüzlü bir yüzeyse dolma kalemler, tükenmez ve keçe uçlu kalemler daha kullanışlıdır; ancak sadece tükenmez kalem gerçekten kalıcı lekeler yapmanızı sağlar.

ha ilerlediğinizde değişik markaların ürettiği malzemelerin ve bunların yarattığı farklı desen ve efektleri keşfetmenin tadına varabilirsiniz.

MÜREKKEPLER

Dolma kalemlerde kullanılan su bazlı mürekkepler ince fırça darbeleri yapmayı sağlayacak şekilde suda çözülebilir ancak çabuk kurumaz. Çalışmanızda sürekliliği sağlamak için Rotring ve çini mürekkebi gibi daha pahalı mürekkepler kullanmanız gerekir. Bunlar bir kere kurduğunda sudan etkilenmez; böylece onları bozmadan üstünde çalışmaya devam edebilirsiniz. Daha yumuşak bir çizgi için kâğıdı öncesinde duru suyla hafifçe ıslatabilirsiniz.

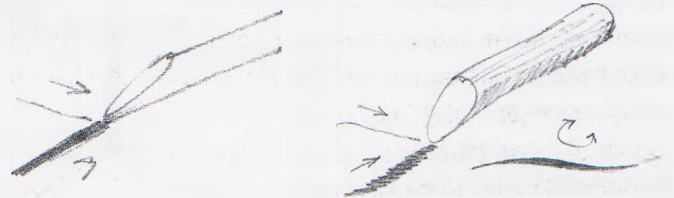
TEBEŞİR VE PASTEL BOYALAR

Yukarıdaki bütün araçlar daha açık ton bir yüzeyde koyu lekeler yapar ancak bazen koyu üstüne açık çizmek isteyebilirsiniz. Sıradan bir okul tebeşiri ucuz ve eğlencelidir. Resim malzemeleri satan dükkânlarda çok çeşitli pasteller bulmak da mümkündür.

Suda çözülen ya da sabit mürekkep çeşitlerini kullanmak mümkündür.

ÇEŞİTLİ ARAÇLAR

Tüy kalem, kullanması çok hoş, geleneksel bir araçtır ve tıpkı çelik uçlu kalem gibi, o da mürekkebe batırıldığında tüm yönlere doğru itilip çekilebilir; böylece daha akıcı şekilde çizmenizi sağlar. Bahçeden alacağınız bir çubukun ucunu eğri bir şekilde keserek ince ve kalın çizgiler yapmanızı sağlayacak bir malzemeye sahip olabilirsiniz. Yine aynı şekilde, bir silgi de karalanmış bölümlerden beyaz çizgiler çekmeye yarayacak şekilde kullanılabilir. Uygun olabileceğini düşündüğünüz her türlü aracı kullanabilir ve ne tür lekeler oluşturacağını görebilirsiniz. Sanatta sınır yoktur.

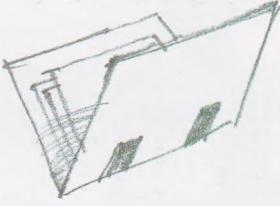
Eğri şekilde kesilmiş bir çubukla kalın ve ince lekeler oluşturabilirsiniz.

GEREÇLER

Resim malzemeleri satan dükkânlar çekici malzemelerle doludur ancak yeni başlayan biri olarak sizin, gerçek ihtiyaçlarınızı belirleyene kadar biraz cimri davranmanız ekonomik açıdan

ÇİZİM TAHTALARI

Kâğıdınızı üzerine koymanız için bir zemine ihtiyacınız olacaktır. Nalburdan bulabileceğiniz kalın bir MDF bu iş için çok idealdir. Buna alternatif olarak, resim malzemeleri satan dükkânlardan gayet hafif olan bir strafor da alabilirsiniz. Bunlar öğrenim gezileri için de oldukça kullanışlıdır. Ben gezerken bunlardan ikisini birbirine bantlarım. Bunu aynı zamanda bir dosya gibi kullanıp, kâğıdımı ikisinin arasına yerleştirerek gezi sırasında buruşmamasını sağlarım. Çalışmaya başlayacağım zamansa, bu straforları tek taraftan birbirinden ayırarak iki misli büyüklüğünde bir çizim zeminine sahip olurum. İyice yıprandığında ise bunu atar, bir yenisini alırım.

ŞÖVALELER

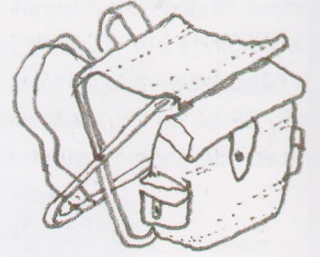
Çizim tahtanızı çalıştığınız açığa göre aşağı ve yukarıya doğru hareket ettirmeniz gerekir. Eğer kâğıdınız düz duruyorsa, daha çok size en yakın olan bölüme çizim yapma eğiliminde olursunuz ve sizden uzak olan noktaya ulaşabilmek içinse uzanmanız gerekir, ki bu da perspektifin kaymasına neden olacaktır. Biraz dikleştirilmiş bir kâğıtta en alta, en üste ve kâğıdın her bir köşesine aynı mesafede olursunuz. Bu da daha rahat bir pozisyonda, daha iyi çizmenizi sağlayacaktır. Çizim yaparken aldığınız vücut pozisyonu özellikle uzun ve detaylı çizimleriniz sırasında daha da önem kazanır.

Eğimli bir çizim masası en idealidir. Daha özgür kol hareketleri için ayağa kalabilirsiniz. Çizim masası

akıllıca olur. Bazı araçlar tabii ki gereklidir ama genellikle işinizi görecektir daha ucuz şeyler bulabilirsiniz.

alma imkânınız yoksa, masa şövaleleri gayet ucuzdur. Bunun dışında, çizim tahtanızı bir tuğlaya yaslayarak masraf yapmadan da bu işi çözebilirsiniz. Karton kutu ve bir kum torbası da işinizi görebilir.

OTURMA

Herhangi rahat bir sandalye evdeki çalışmanız için uygundur. Dışarıda çalışırken ise çantalı ve katlanabilir sandalyeler en ideal çözümdür. Bunları resim malzemeleri satan dükkânlardan bulabileceğiniz gibi, kamp ve outdoor malzemeleri satan dükkânlardan alacaklarınız çok daha ucuz olacaktır.

DİĞER GEREÇLER

İhtiyacınız olabilecek diğer malzemeler, macun silgi ve kalemlerinizin ucunu açmak için kullanacağınız maket bıçağıdır. Kalemlerinizi kalemıraş yerine maket bıçağıyla açmalısınız. Böylece, ton kullanacağınız bölgelerde tarama yapacağınız daha uzun bir uca sahip olabilirsiniz. Koparılabilen bıçakları olan sıradan maket bıçakları oldukça ucuzdur ve taşınması kolaydır.

Eğer kömür kalemi kullanıyorsanız, resim malzemeleri satan dükkânlardan bulabileceğiniz sprey sabitleyiciye ihtiyacınız vardır. Ancak dışarıdaysanız ve sabitleyiciyi yanınıza almayı unuttuysanız, bir saç spreyi de işinizi görür. Bu kirli aracın yanında ıslak mendil ve bir mutfak havlusu taşınmanızı öneririm. Tabii bir taslak defteriniz ve eğer sulu çalışma yapacaksanız bir su kabını da olmalı. Ben şu uçaklarda verdikleri minik, plastik su bardaklarını ideal ölçüde bulduğum için, saklıyorum.

Gezilerimde yanıma mutlaka, yağmurdan ziyade güneş için kullanacağım, bir şemsiye alırım. Eğer özellikle de detaylı bir çizim üzerinde çalışırken güneş çok parlaksa, kâğıt sizi kör edecek kadar parlak. Şemsiye yardımıyla tonlamaları bir derece koyultarak daha rahat çalışabilirsiniz. Siyah-beyaz bir çalışma yapıyorsanız, güneş gözlükleri de kullanabilirsiniz. Ancak bu, renkli çalışmalar için uygun değildir.

ÇALIŞMA MEKÂNINI DÜZENLEMEK

En uygun çalışma mekânı tabii ki kendinize ait bir atölyedir; ancak bu kadar şanslı değilseniz en azından odanızın bir köşesini çalışmak için ayırın. Eğer her çalışmaya başlayacağınız zaman araç gereçlerinizi yeniden çıkartıp düzenlemeniz gerekiyorsa bu, çizim yapmak için gerçekten boş vakit bulana kadar beklemelisiniz anlamına gelir. Araç gereçleriniz çalışmanız için halihazırda bulunduğu zaman, çizim yapmak için sadece beş dakikanız dahi olsa taslak defterinizi kapıp, çalışabilirsiniz. Basit bir objenin farklı birkaç ışık açısından çizimi ya da doku gibi belirli bir konunun gözden geçirilmesi için yarım saat oldukça yeterli bir süredir; yani her zaman uzun çizim seansları için vakit ayırmanız gerektiği endişesine kapılmamalısınız.

Kuzeyden ışık alan bir oda en iyisidir; böylece kâğıdınızın üstüne aşırı ışığın ya da koyu bir gölgenin düşmesini ve tonlamaları net bir şekilde görmenizi engelleyen açık renk gölgenin kâğıdınız üstünde dolaşmasını engellemiş olursunuz. Ampul ışığıyla çalışacaksanız, kuzey ışığına benzeyen soğuk, mavimsi bir renk veren günüşiği ampullerinden alın. Bunları el sanatları dükkânlarında ya da aydınlatma üzerine çalışan mağazalarda bulabilirsiniz. Masa lambaları ise daha çok yönlendirerek ışıklandırma için kullanılır.

Eğer küçük çocuğunuz varsa, içine bıçak, silgi, sabitleyici ve ulaşmaması gereken ne varsa tüm malzemelerinizi koyabileceğiniz ki-

litli bir dolabınız olmalı. Kâğıtlarınızı kuru ve düzgün saklayabileceğiniz bir yere de ihtiyacınız var. Yatağınızın ya da başka bir mobilyanın altında yere sermek bir çözüm olabilir. Kâğıdı toptan almanız daha ekonomik olacaktır; tabii sakladığınız yerin rutubetten uzak olduğundan emin olmalısınız.

Resim malzemeleri satan dükkânlardan aldığınız fermuarlı bir dosya kâğıdınızı tozdan ve kimyasallardan uzak, kuru ve düzgün saklamanıza yetecektir. Bu dosyayı dikine de yerleştirebileceğiniz için yerden tasarruf sağlar. Kalitesiz kâğıdın içindeki asit kaliteli olanın selülozunu bozabileceği için asla ucuz, kalitesiz bir kâğıdı, pamuklu kaliteli bir kâğıdın yanında saklamayın.

Bir okulun bu mimari çizimi oldukça objektif ve dikkatlice çalışılmış. Bu çalışmayı atölyemde, gayet rahat bir pozisyonda oturarak yaklaşık dört saatte tamamladım.

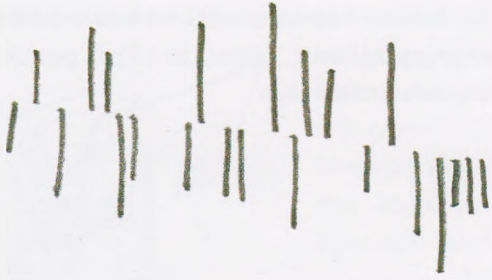

Köy evlerini resmeden bu çok serbest, mürekkep ve sulu boya kalemleriyle ayakta yaptığım çalışma yaklaşık beş dakikamı aldı. Bu da çıkış noktası aynı olan mimari bir taslak olmasına rağmen, bir önceki resimden oldukça farklı çünkü yapıldığı şartlar aynı değil.

ÇİZGİ VE KULLANILIŞI

Kalemi kâğıdın üzerine her koyuşunuz, kendinizi anlatmak için bir çizgi kullanmanız anlamına gelir. Deneyim kazandıkça, el ve göz koordinasyonunuz gelişecek; konunuza ve ifade etmek istediğiniz şeye en uygun leke çeşitlerini öğrenmeye

başlayacaksınız. Çizim aletinizi bir kılıçmışçasına tutun ki kolunuzun seri hareketleriyle çizebilirsiniz. Onu bir kalem gibi tutarsanız parmak eklemlerinizin gerginliği ve yarattığı meyil akıcılığınızı engeller.

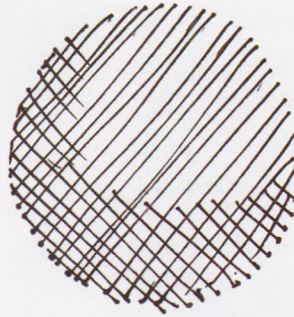
Bu örnek yalnızca iki sıra dikey çizgiden ibaret değildir. Bu iki sıra arasında örtük bir çizgi de vardır.

Bir çizgiyi kalından inceye doğru çeşitlemek hacmi vurgular; çeşitlenmemiş bir çizgiyse yassı görünür.

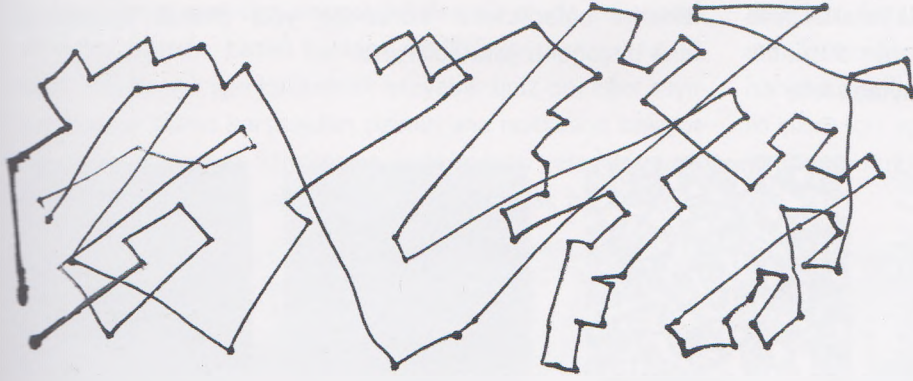
Pointilist teknik, hem çizgi hem de tonlamayı göstermek için noktaları kullanır.

İnce paralel çizgiler çizmek tarama olarak bilinir ve tonlama yapmak için kullanılır. Daha koyu ton için ters yöne uzanan diğer bir çizgi sırası eklenir. Buna paralel tarama denir.

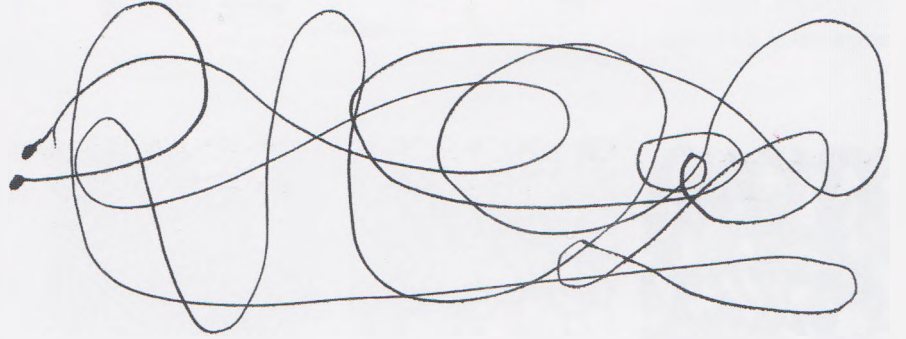

Ton gibi hacmi göstermek için de çalıştığınız objenin şeklini takip ederek tarama yapabilirsiniz.

Bir kurşun ya da mürekkepli kalem alıp, onu kâğıdın üstünde kısa kesik çizgiler yaparak hiç kaldırmadan gezdirin. İstedığınız kadar hızlı çalışarak tüm alanı dolaşın. Kalem i parmaklarınızın arasında sıkıca ve gergin tuttuğunuzu fark edeceksiniz. Bu kesiksiz çizginiz, itici, dinamik köşegenlere dönüşecek.

Şimdi de kâğıdınızı uzun, geniş hareketlerle, yine kalemi kaldırmadan yaptığınız çizgilerle doldurun. Çizginiz gevşek ve akıcı; eliniz ve kolunuz da rahatlamış olacak. Bu iki alıştırmayı devam ettirmeniz, bu çizgilerin sizin ve dolayısıyla seyircinin hislerini nasıl etkilediğini fark etmenize yardımcı olacak.

Etkisini anlamak için, aynı objeyi birkaç farklı araçla çizmeyi deneyin. Ben bu çiçekleri soldan sağa sırasıyla kurşun kalem, çelik uçlu kalem ve mürekkep, kömür kalemi, fırça ve nemli kâğıt üstüne kullandığım keçe uçlu kalemle çalıştım.

LEKE ÖRNEKLERİ

Çizim araçlarından olabildiğince geniş bir alanda yararlanın ve leke yapma konusunda yaratıcı olun. Araçlar sizin düşündüğünüzden çok daha fazlasını yapabilirler. Bu sayfada leke ör-

neklerini bulacaksınız. Bunlardan yola çıkarak kendinizde daha birçoğunu yaratabilirsiniz.

Pointilizm: Kaleminizi dikey tutup, kâğıdı nokta nokta darbeyin.

Basit bir tarama örneği.

Boşluğu dolduracak şekilde yuvarlanan çizgiler

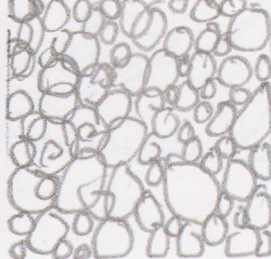
Parmakla yüzeye yayılmış kurşun kalem tozu.

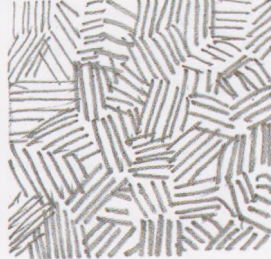
Yumuşak bir kalemle yapılmış, parmakla yayılmış paralel tarama.

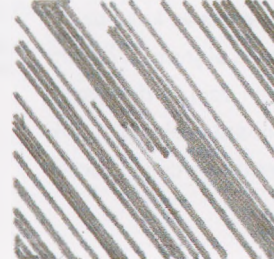
Eğik tutulmuş kalemlerle bir dizi kesik çizgi yaparak oluşturulan darbe tekniği.

Yassı bir görünüm vermek için kullanılan birbirine kenetlenmiş aynı tonda daireler.

Farklı yönlerde doğru taranmış birbiriyle bağlanan çizgiler.

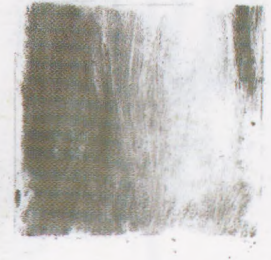
Eşit dağıtılmış açık ve koyu tonlarda çizgiler.

Bir spiral gibi çizilmiş kesintisiz çizgi.

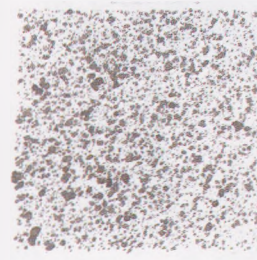
Kömür kalemi çizimleri.

Dağıtılmış kömür kalemi

Yukarıdaki aynısı ancak bu sefer mürekkeple çizildiği için daha sert ve öne çıkmış gibi görünüyor.

Diş fırçasıyla püskürtülmüş mürekkep.

Hafifçe nemli kâğıt üstüne çizildiğinde hatlar yumuşar.

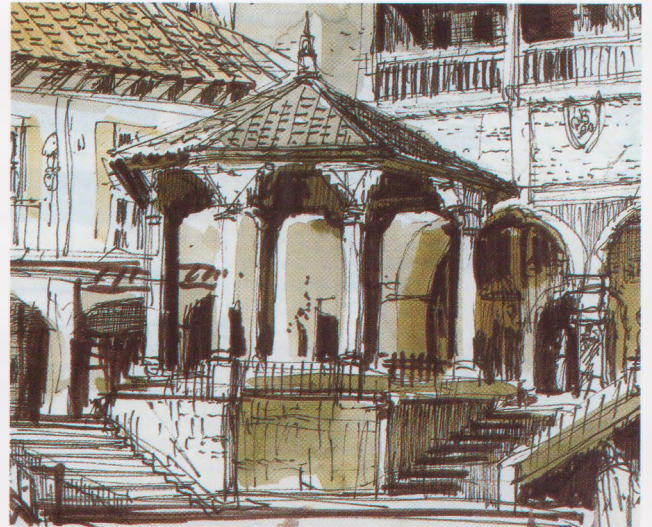
SERT VE YUMUŞAK

Birçok çizimde sert ve yumuşak lekeleri bir arada kullanacak olmanıza rağmen, bazen bunların özelliklerini manzaranın tümünü özetlemek için kullanmak isteyebilirsiniz de. Eğer seyirciye boş bir alanın karşısından çizimin ana noktasına bakıyormuş izlenimi vermek istiyorsanız, uzaklık hissi verecek ve gözün objeyi aramasını sağlayacak daha yumuşak bir araç seç-

melisiniz. Bunun tersine, sert çizgiler kâğıtta öne çık gözle temas kuran objeler yaratacaktır. Bir çizime başlamadan önce, hangi tür anlatımın en iyisi olacağını düşünün. Bu sayfadaki iki çizim ton açısından oldukça yakın olsa da, verdikleri mesaj tamamen farklıdır.

Bu çizim, kâğıdın içine neredeyse gömülmüş, odak noktasının dışında kalan yumuşak hatlı çizgilerle yapılmıştır. Bu teknik, yumuşak yapraklı, çimenli, eski evlerden oluşan kırsal manzaraya çok iyi uymuştur.

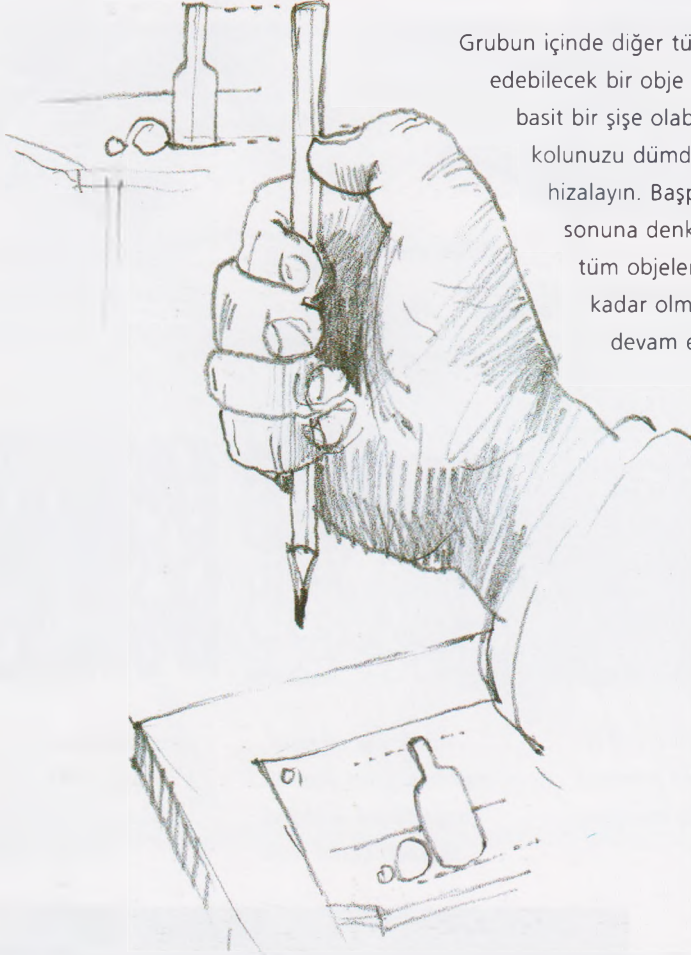

Hareketli bir şehirdeki işlek bir çamaşırhane binasının mimarisini resmeden bu çizimde çevrenin hareketliliği ve Akdeniz ışığı koyu çizgilerle verilmiştir.

TEMEL ÖLÇÜM

Kompozisyonunuzda kullanacağınız temel öğeleri ölçmek size başarılı bir çizimin temellerini atma imkânı verecektir. Çalışmanız ilerledikçe geri dönüp hatalarınızı düzeltmek gitgide zorlaşa-

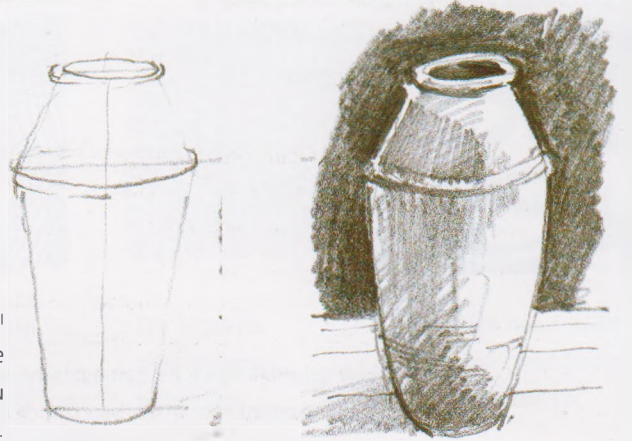
cağı için, bu ölçüm aşamasına gereken özeni ve zamanı en başta ayırmanız çok önemlidir. Küçük natüremort obje gruplarıyla pratik yapmak ölçüm becerinizi geliştirmenin kolay bir yoludur.

Grubun içinde diğer tüm obje boyutlarına sonradan bir referans noktası teşkil edebilecek bir obje seçin. Bu obje tercihen bizim örnekte seçtiğimiz gibi uzun, basit bir şişe olabilir. Bir kalem alın ve bu kalemin yukarıda kalan ucunu, kolunuzu dümdüz tutarak ve bir gözünüzü kapayarak şişenin tepesiyle hizalayın. Başparmağınızı kalemin üstünde duruşunuzu bozmadan şişenin sonuna denk gelen noktaya kadar kaydırın. Elde ettiğiniz bu ölçü, diğer tüm objelerde baz alacağınız birimdir. Şişenin boyuna göre eninin ne kadar olması gerektiğini bularak başlayıp işe diğer tüm ölçütleri alarak devam edebilirsiniz.

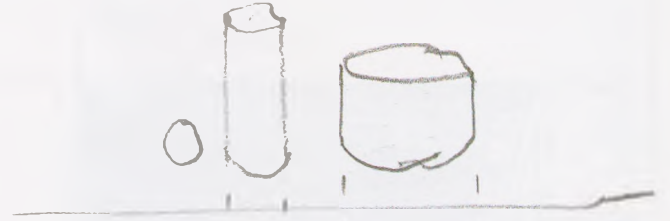

En ve boyu belirlemek için çizgilerle aldığımız notları tamamladığınızda, bunları objenin şekline göre birleştirin. Ton ekleyerek objenin formunu oluşturabilirsiniz.

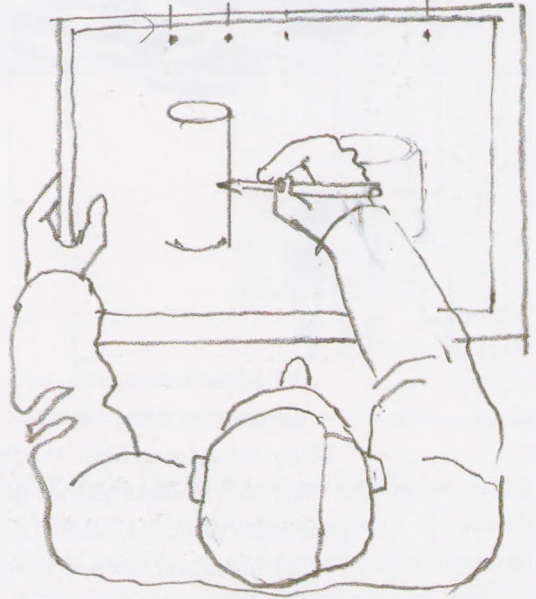
Kompozisyon içinde geometrik bağlantılar yakalamaya çalışın. Üçüncü boyuttan kurtulmak için bir gözü kapamak, burada şişelerin üstünde gördüğünüz üçgen gibi bazı önemli ipuçlarını yakalamanızı kolaylaştırır. Bu noktadan aşağıya doğru devam ederek şişenin devamını getirebilirsiniz. Başka ölçüt ilişkileri de bulmaya çalışın; iki şişenin tepesinden mantara uzanan bu çizgi gibi örneğin.

GÖZ KARARI ÇİZİM

Yukarıda anlatılan ölçüm metodu küçük ya da büyük her boyutta çiziminiz üstünde kontrol sağlama imkânı verir; ancak mimari gibi daha karmaşık bir konuda çalışırken bu yöntem oldukça zaman alıcıdır. Aşağıda göreceğiniz göz kararı çizim daha hızlıdır ve genellikle büyük ölçülü çizimlerde kullanılır.

Elinizde bir parça cam tuttuğunuzu ve bu camın arkasından gördüğünüz objeleri camın üstüne bir keçeli kalemle çizdiğinizini düşünün. Eğer camı kendinize yaklaştırırsanız, arkadaki objeler çizdiğiniz şekle göre ufak kalır ya da tam tersi camı uzaklaştırdıkça nesnelere sizin çiziminizden büyük görünür. Bu yol, çiziminizi büyütme ya da küçültmenizi kolaylaştırır. Örneğimizi kâğıt ve kaleme dönüştürmek gerekirse, objelere çizim tahtanızın hemen üstünden bakın ve objenizden kâğıdınıza doğru uzanan hayali çizgiyi takip ederek işaretlemelerinizi yapın.

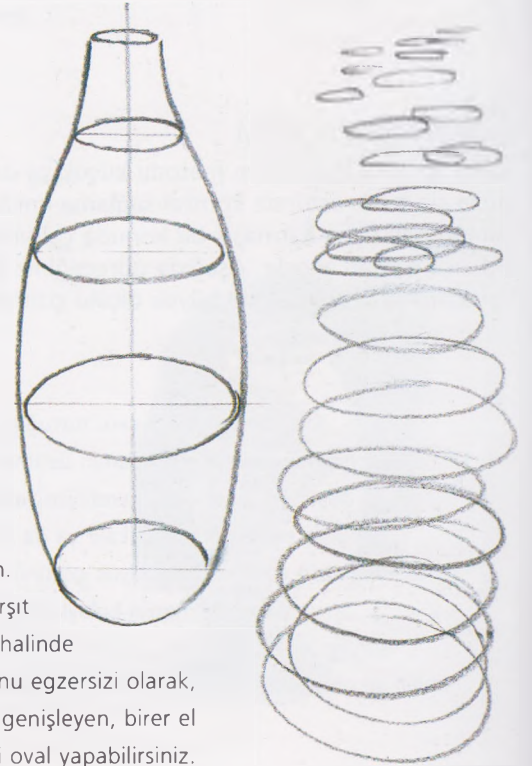
TEMEL ŞEKİLLER BULMAK

Sıkışık bir natürmort grubu çizimi yaparken, ilk olarak nesnelerin kabataslak en basit hallerini görmeye çalışın. Temel ölçütlerinizin doğruluğunu gözden geçirin çünkü eğer doğru

değillerse objeler gitgide genel şekillerinden uzaklaşmaya başlar. Bu, neyin yanlış gittiğini bulmanın kolay bir yoludur.

Buradaki tüm objeler bir karenin içine istiflenmiştir. Bu grup içinde her bir objenin hangi basit geometrik şekle oturtulduğunu görmeye çalışın. Bir oval, bir dikdörtgen, bir ya da iki kare. Geometrik bağlantıları bulmak tasarımı bir bütün olarak görmeyi sağlayacaktır.

Bir açıdan bakıldığında, bir ovalde düzlenmiş gibi görünen daireye elips denir. Daire sizden uzağa doğru eğildikçe, elips daralır. Bu vazoyun dibini kendinize doğru tuttuğunuzu varsayın. Taban tam bir daire şeklinde görülecektir. Vazoyu kendinize karşıt yöne doğru çevirdikçe, tabanın uzunluğu boyunca filigranın elips halinde görüldüğünü fark edeceksiniz. İyi bir el ve göz koordinasyonu egzersizi olarak, şişenin kenarıyla yukarıdan başlayarak aşağıya doğru indikçe genişleyen, birer el hareketiyle çabuk çabuk çizilen bir dizi oval yapabilirsiniz.

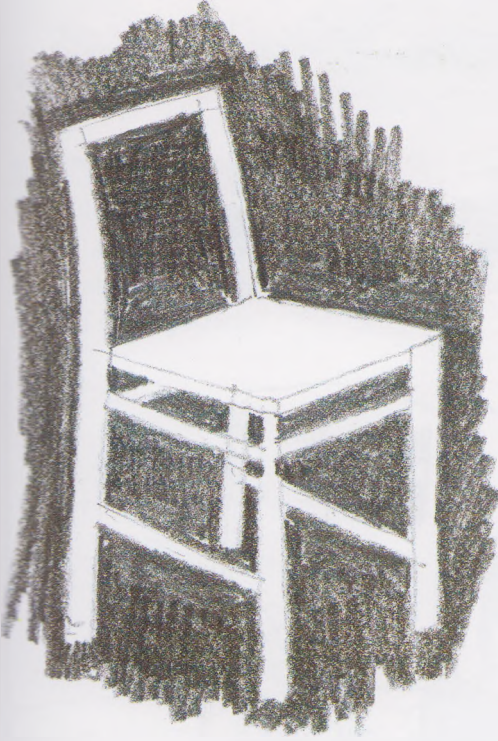
NEGATİF ŞEKİLLER

Alışkın olduğunuz bir şekli çizerken, doğru yolda olduğunuzu varsayabilirsiniz ve eğer sonuç açıkça kötüyse, yanlışın nerede saklı olduğunu görmek her zaman kolay değildir. Daha önceden hakkında hiçbir yargıya sahip olmadığınız, arasında boşluk-

lar olan negatif şekilleri çizmek size gördüğünüzü düşündüğünüzü değil, gördüğünüzü çizmenize yardımcı olacaktır. Bitmiş bir çizimde pozitif ya da negatif olsun her boşluğun önemli olduğunu da unutmayın.

Dekoratif işlerde bazı negatif boşluklar ortaya kendi kendinize keşfedemeyeceğiniz harika şekiller çıkarır. Bir bitkiyi çizmek daha serbest bir çizim yapma ve ortaya ilginç negatif boşluklar çıkartma şansı verir.

Basit geometrik şekiller çizerek bir sandalye yapılandırmaya çalışın. Böylece yapı içindeki boşlukları görebilirsiniz. Sandalyenin formunu düşünmek yerine bu şekillere konsantre olmaya çalışın. İç şekilleri ortaya çıkartan tondaki eşkenar dörtgenler bazen çok belli belirsiz olabilir ancak uzun ve ince ya da üçgen, paralel kenar ve dikdörtgen olduklarında bunları görmek kolaylaşır.

Negatif boşluk olarak gökyüzünü çalışmak mimari ve perspektifin doğruluğunun kontrolü için kullanışlıdır. Burada, benim için gökyüzünün aldığı şekli takip etmek, sağdaki çıkmalı çatıların açılarını izlemekten çok daha kolay oldu. Kompozisyonunuzu bastıran bir gökyüzü görüntüsünü, hatları yumuşatarak ya da uzaklaştırmak için tonlama yaparak engelleyebilirsiniz.

FORMAT

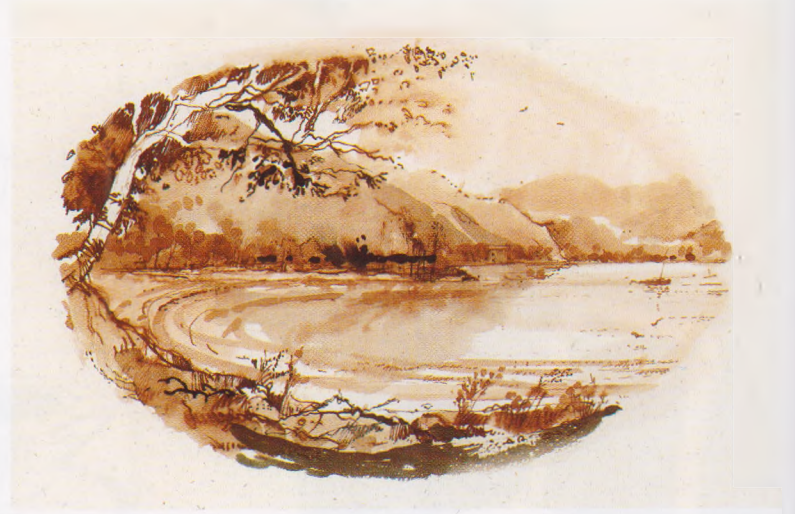
“Format” kelimesi üstünde çalıştığınız şekli ifade eder. Bir yağlı boya ressamının çalışmaya başlamadan önce yapacağı ilk şey, tuvali üzerine germek için kullanılan gergiyi yaparak büyüklük ve formatı belirlemektir. Buna karşın, kâğıt üstünde çalışan ressamlar imalatçının sağladığı boyuttaki kâğıdı en uç noktasına kadar kullanırlar. Ancak, taslak defterinize minya-

tür çizimler yaparken dahi içinde çalışmak istediğiniz formatı belirlemek için kararlı bir çaba göstermek daha faydalıdır. Taslak defterinize kompozisyonunuzun enine uzun ve ince, boyuna uzun ve ince, kare, dörtgen, yuvarlak ve oval olarak farklı şekillerde minyatür çizimlerini yapın. Bunlardan her biri bitmiş çalışmanıza farklı hisler katmanızı sağlayacaktır.

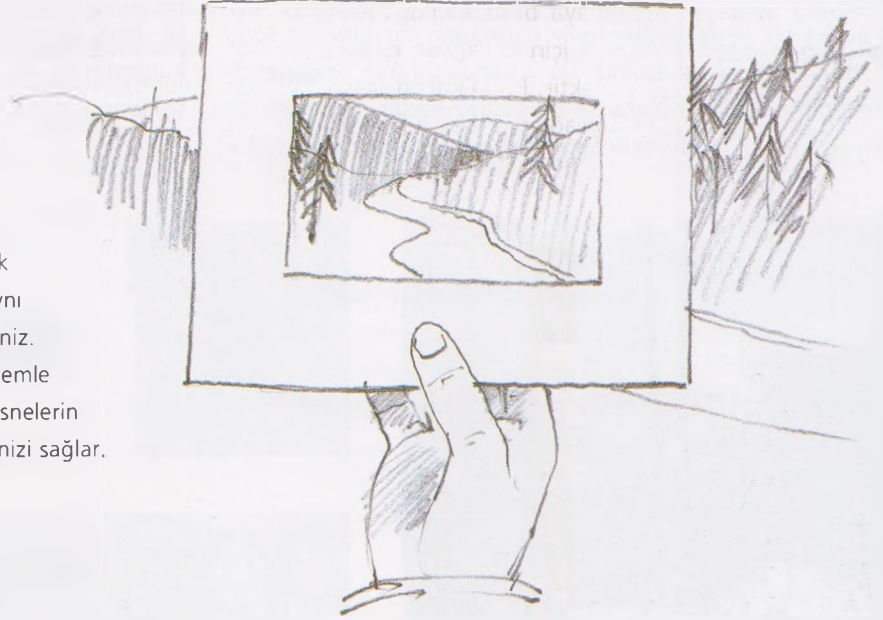
Floransa'dan bir görünümü resmeden bu çizimde dikine (portre) formatı binaların figürler arkasından belirmesini sağlıyor ve böylece görünüme binalar hakim oluyor.

Eski İngiliz sulu boya ressamları oval formatı sık sık kullanmıştır. Bu küçük mürekkep ve sulu boya çalışma William Gilpin'den (1724-1804) esinlenerek yapılmıştır.

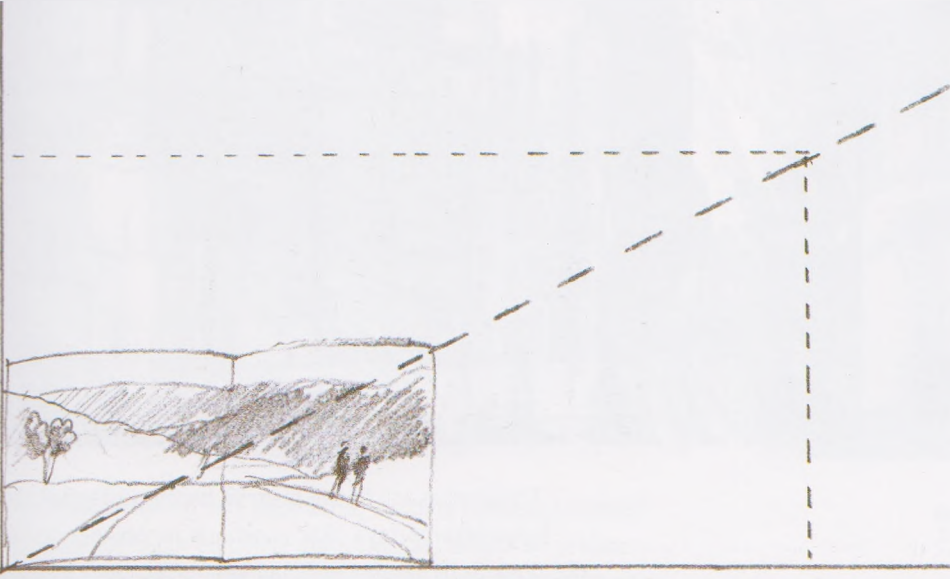
Farklı formatlarda iki taslak defteri almak size denemeler yapma şansı verir. Üstteki defter açıldığında görece daha biçimsiz bir kare oluşturuyor; ancak sayfaların tek tek kullanılması yukarıda gördüğümüz köy manzarası gibi çizimler için uygundur. Küçük, kare taslak defteri ise açıldığında bize oldukça bonkör panoramik bir şekil sağlıyor ve eğer daha da geniş bir formatta çalışmak isterseniz, başka sayfaları koparıp yanına ekleyebilirsiniz.

Bir kartpostalin ortasını keserek yapabileceğiniz bir vizör, kullanmak istediğiniz formatı belirlemenizde çok yardımcıdır. Ancak vizörün, taslak defterinizle ve çizimin son haliyle aynı oranda olmasına dikkat etmelisiniz. Vizörde merkez noktasını bir kalemle işaretlemek kompozisyondaki nesnelerin nereye yerleştirileceğine karar vermenizi sağlar.

BÜYÜTME

Bir taslağı çizim haline getirmek istediğinizde, formatın tam olarak aynı olamayacağını fark edersiniz. Çiziminizi büyütürken çalışmadaki öğelerin birbiriyle bağlantısının aynı kalmasına özen gösterin.

Taslağınızı bir parça kâğıdın köşesine yerleştirin ve taslağın alt sol köşesinden, kâğıdın üst sağ köşesine doğru çapraz bir çizgi çekin. Kâğıdın ayrı ayrı yanından ve altından çapraz çizgiye doğru çekilen çizgiler size, hangi büyüklüğü seçerseniz seçin, aynı formatı verecektir.

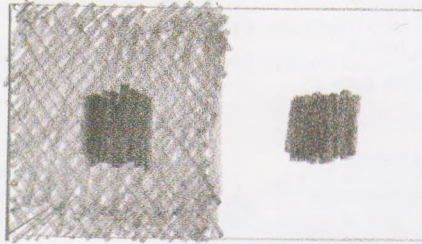

Çizgili ya da kareli bir defter oranlayarak büyütmeyi kolaylaştırır çünkü kompozisyondaki her bir nesnenin nerede olacağını tam olarak görebilirsiniz. Resim kâğıdınızın üstüne belli belirsiz çizilmiş birkaç sıra çizgi size bunun nasıl daha büyük bir ölçüye aktarılacağını gösterecektir (bkz. Sayfa 44).

TONLAMA ALIŞTIRMALARI

"Ton" kelimesi üstüne düşen ışığın oranına göre belirlenen açık ya da koyu objelerin nasıl görüneceğini ifade eder. Ancak başka bir şeyle bağlantısını kurmadan bir objenin tonu hakkında karar veremezsiniz. Onu karşılaştırarak değerlendirebileceğiniz başka tonlara da ihtiyacınız vardır. Örneğin, bu kitabı açık renkli bir duvarın önünde tutarak, bir gözünüzü ka-

payıp, sayfanın üstündeki ton çubuğunu takip ederek bakarsanız, ancak o zaman duvar tonunun tonlama dizisinde nereye denk düştüğünü görebilirsiniz. Ton çubuğunun bu şekilde kullanılması oldukça faydalıdır çünkü acemi ressamlar koyu tonların hakkını vermekte zorlanırlar.

Merkezdeki bu iki kare tamamen aynı tondadır ancak bir tanesi etrafındaki beyazlığın oranı yüzünden daha koyu; diğeri ise etrafındaki koyuluk nedeniyle daha açık görünmektedir.

Verilmek istenen hissi anlatmak için de ton önemlidir. Bu taslak ne olup bittiğini anlamamız için oldukça başıboş kalır ancak dramatik bir şeyler anlattığını tonlamanın bizde uyandırdığı etki sayesinde algılayabiliyoruz. Arkadan ışıklandırmayı bu şekilde kullanma tekniğine *contre jour* yani arkadan aydınlatma denir. Anlamı "ışığa karşı" dir.

Tonlamanın asıl önemi form ve hacmi göstermek için kullanılırken ortaya çıkar çünkü ışık bir objenin üstüne düştüğünde bir tarafını aydınlatırken, diğeri karanlık görünür. Bir taslağı ne denli alelacele yaparsanız yapın mutlaka bazı tonsal notlar almaya özen gösterin. Böylece bir taslağı tamamlanmış bir çizime dönüştürmek istediğinizde, ışık açısı tutarlı ve uyumlu olacaktır.

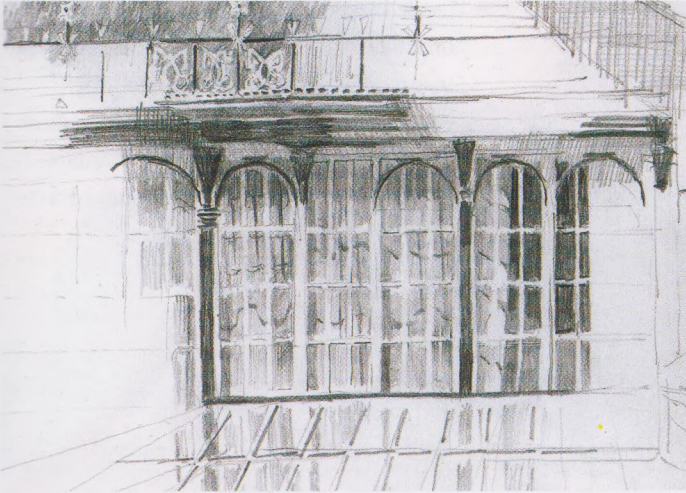
GÖLGELER

En basit halleriyle gölgeler objelerin 'çapa'sı işlevini görürler. Gölge sayesinde obje ve figürler bir yüzeye sanki gerçekten oturmuş gibi görünür. Aynı zamanda, manzaranın formunu öne çıkartarak ve dekoratif öğeler ekleyerek kompozisyonun

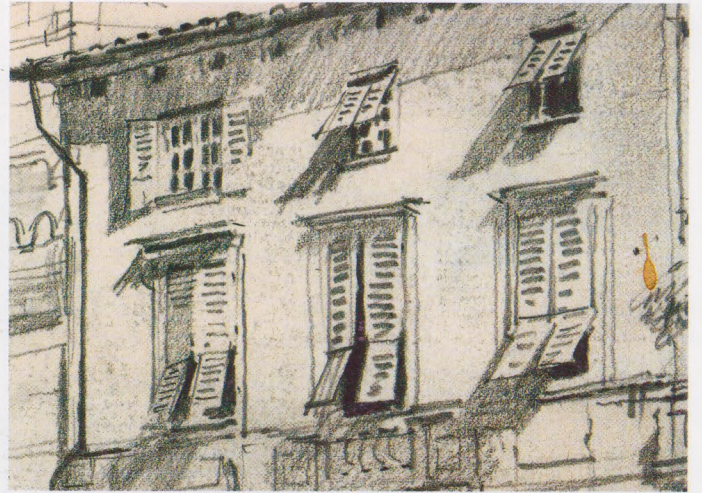
birbirinden ayrı parçaları arasında bağlantı kurmaya da yararlar. Gölgeler, gölgesi oldukları objeye ne kadar yakınsa hatları da o kadar serttir. Objeden uzaklaştıkça sert olan hatları gitgide yumuşar.

Burada ağaç gölgeleri, dar yolun karşıt kenarlarıyla bağlantı kurabilmek için kullanılmıştır. Gölgeler aynı zamanda zeminin formunu ve geometrisini de anlatmaktadır. Burada yol kenarlarının düz değil tam tersine meyilli olduğunu gölgeler sayesinde algılıyoruz.

Cam çerçevelerinin sert geometrisi, kendine kumaşın kıvrımları üstünde yol bulan perdelerle çok yumuşak, dalgali bir şekilde yansıyor. Bu tarz bir ışık oyunu bir çizime başladığınızda kendini bu kadar çabuk ele vermez ve sonradan böylesine uyumlu, güzel geçişleri yakalamak size umulmadık bir zevk verebilir.

Bu kepenkler üstündeki gölgeler, üstlerine vuran güneşin gücünü ve açısını göstermektedir. Dikey bir yüzeye düştüğü için gölgeler kompozisyona hareket eklemiştir.

DENEYSSEL LEKELER

Farklı teknik ve araçlar konusunda maceraperest olmak çalışmanıza zevk ve ruh ekler. Her an kullanıma hazır türde kalemleri açık hava taslaklarınız için cebinizde bulundurabilirsiniz ancak mürekkeple kullanılan çubuklar ve tüy kalem daha çok, araç-gereçlerinizi bir masanın üstüne yayıp çalışabileceğiniz atölye kullanımına uygundur.

Tükenmez kalem, hızlı taslaklar ve spontane çizimler yapmak için uygundur. Kâğıt boyunca akıcı lekeler yaparak kayar ve gayet günlük, bilindik bir araç olduğu için kullanmak için telaşa gerek yoktur.

Tükenmez kalem ve keçe uçlu kalemler güzel sanatların geleneksel araçları olmasa da günlük kullanımda sağladıkları kolaylık açısından avantajlıdır. Tüy kalemlerin sanatta saygıdeğer bir tarihi vardır ve hem ince hem de kalın çizgiler oluşturabildiği için de ifade gücü bir hayli yüksektir.

Deniz kıyısına giderken yanıma fırça almayı unuttuğum için kumsaldan bir kuş tüyü bulup ucunu açarak çizimimi onunla yaptım. Tüylü ucunu ise yüzeydeki dağınık rengi vermek için fırça olarak kullandım. Tüy kalemini her yöne itip çekerek karakter dolu püsküren lekeler yapabilirsiniz.

Arkasında ağaçların görüldüğü bu köprüyü çubuk, ince dal ve pamuklu çubuk kullanarak yaptım. Böylece her birinin vereceği değişik lekelerden faydalandım.

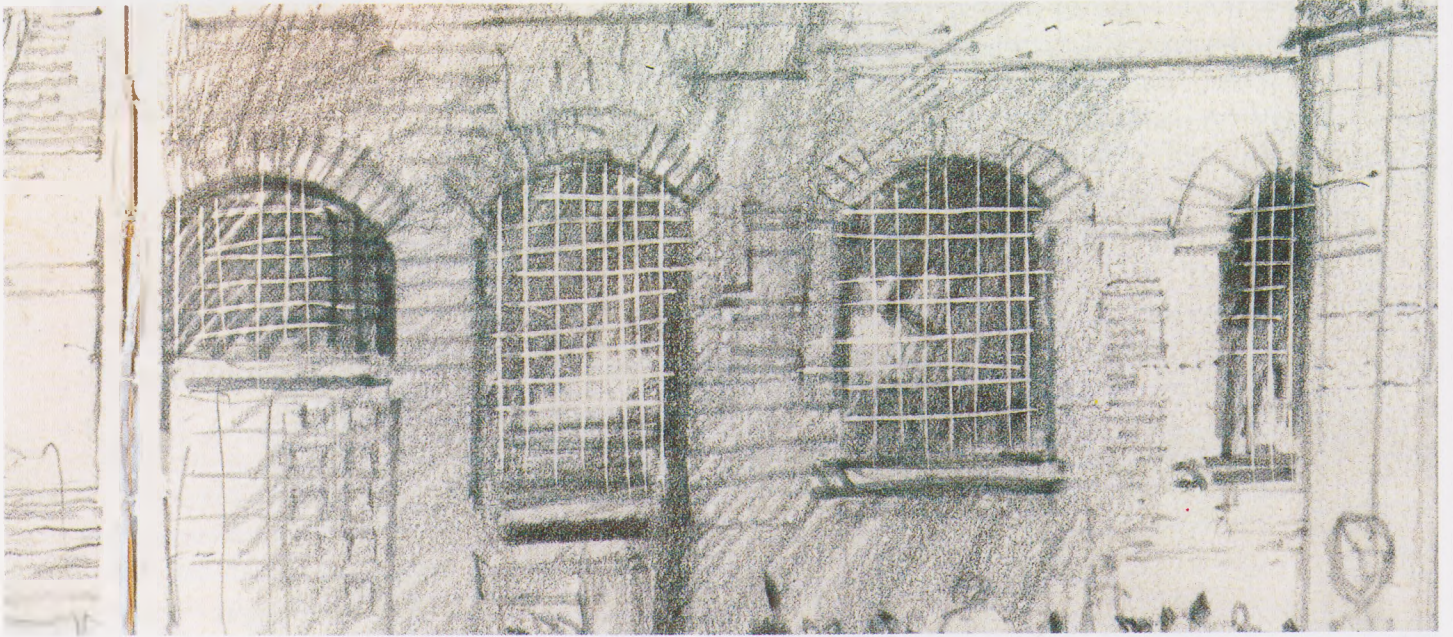
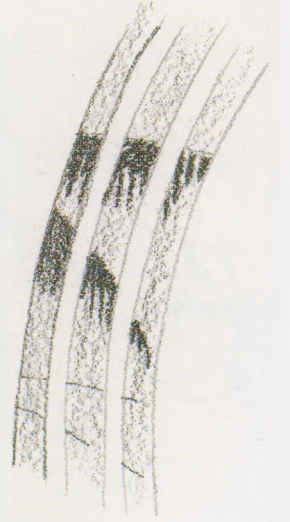
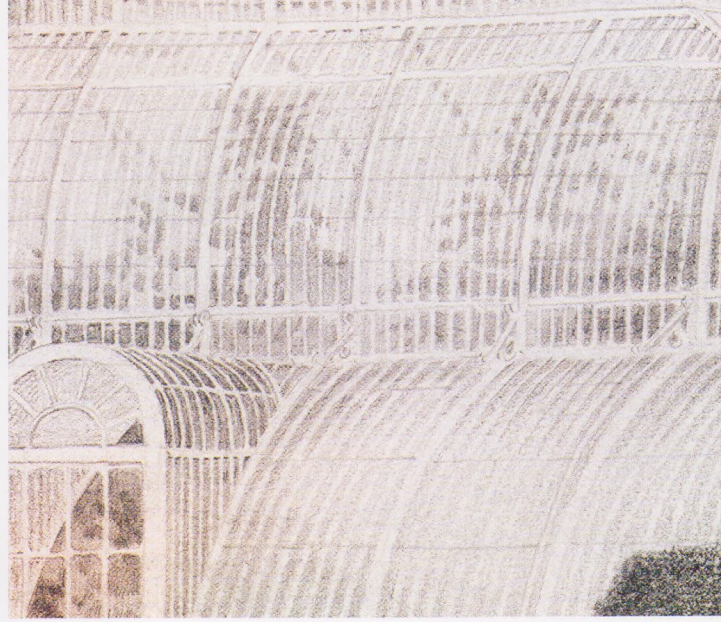
Barcelona'da güneşli bir meydanı çalıştığım bu hızlı taslak, tonlama geçişlerini iyi veren keçe uçlu kalemle çizilmiştir. Kalemle bastırarak ya da hafifçe kullanarak çizgiyi çeşitlendirmek mümkün olmadığı için yanımda her zaman ince, orta ve geniş olmak üzere üç çeşit uç taşıyorum. Unutmayın ki bunlar kalıcı değildir ve bu nedenle sadece taslak çalışmaları için uygundur.

KOYU ÜSTÜNDE AÇIK

Beyaz şekillerle oldukça sık uğraşmak zorunda kalırız ve onları yapabilmemizin tek yolu etraflarına koyu şekiller koyarak kâğıdın beyazlığında ortaya çıkmalarını sağlamaktır. Bu şekiller, koyu çizimler esnasında kendiliğinden ortaya çıkabilecekleri gibi; kâğıda başparmağınızla, bir dikiş iğnesi, bitmiş bir tükenmez kalem

ucuyla veya buna benzer bir araçla çentik atıp, şekli belirleyerek de yapılabilir. Çentik attıktan sonra kalemi kâğıt üstünde ovaladığınızda, diğer yerler boyanırken çentik atılan yerler beyaz kalacaktır.

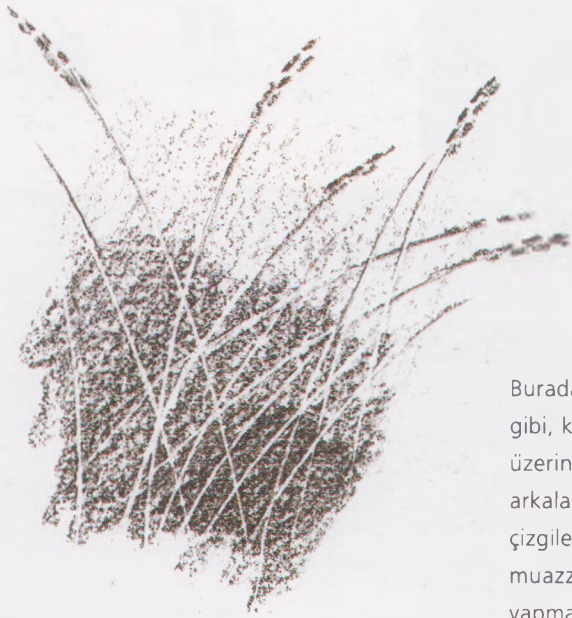
Kew'de bulunan Palm House'ın çatı çiziminden alınan bu detay oldukça detaylı bir çizim gibi görünse de eğer sağdaki büyütülmüş bölüme bakarsanız dikkatli yapıldığı taktirde gayet basit olduğunu göreceksiniz. Victoria dönemine ait çerçevelere sahip bu yapının çizimi sadece yapının içine aralıklar yerleştirilerek yapılabilir. Küçük detay her bir kemerin daha açık ya da daha koyu basit tonlar içerdiğini göstermektedir. Bunlar palmye ağaçlarının gölgelerini bir kemerden diğerine taşır; böylece beyaz bina giyaben görünür olur.

Bu cam demirlerini koyu çizgilerle yapmak arkasındaki tonlamayı göstermeyi zorlaştıracaktı. Ancak tabii ki demirleri beyaz bırakabilmek için koyu tonlu küçük baklava dilimlerini tek tek çizmek oldukça usandırıcı bir iş. Bu taslak için kâğıdı başparmak tırnağımla çentikledim ve sonra kalemi yüzey üstünde ovaladım.

Bu karlı manzarada açık renk alanları çizimin asıl noktası haline getirebilmek için güçlü koyular kullandım. Büyük bir canlılığa sahip bu üç dakikalık taslakta çok az ara ton var.

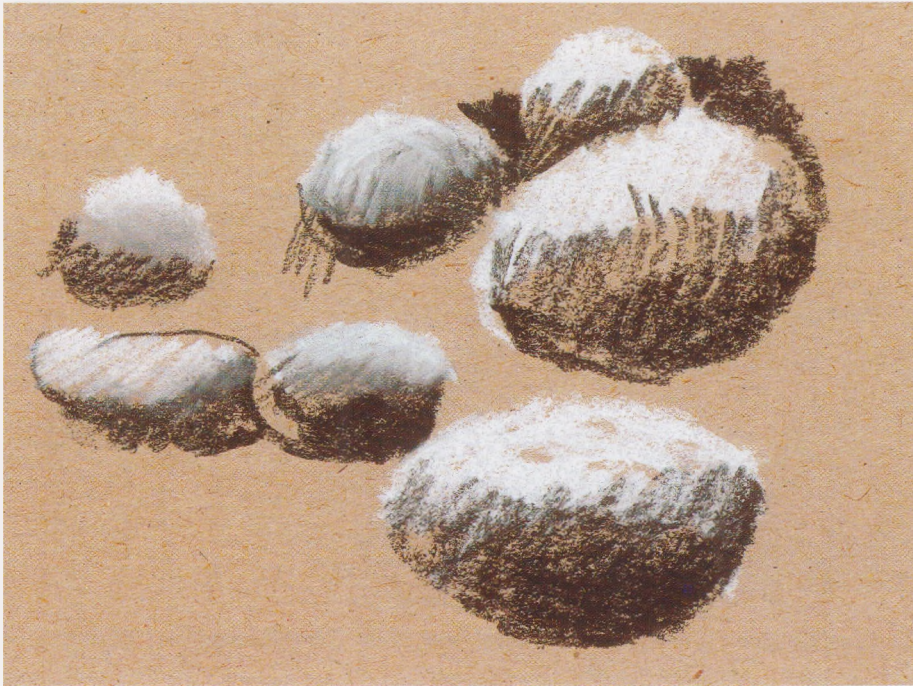
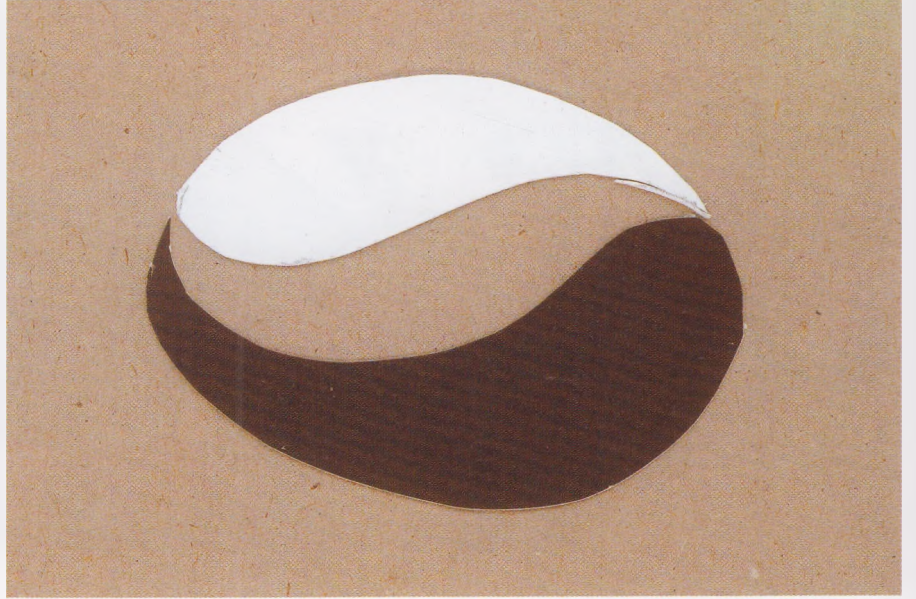
Burada da aynen pencere demirleri çiziminde yaptığım gibi, kalemi başparmak tırnağımla çentikleyerek, üzerinde kalem ovaladım. Açık renk çizgilerin arkalarındaki ışıkla karşılaştıklarında nasıl koyu renk çizgilere dönüştüklerine dikkat edin. Bu, çizime muazzam bir incelik ekler ve yeni başlayan biri için bile yapması oldukça basittir.

ARA TONLU KAĞIT

Beyaz kâğıt üstüne çalıştığımızda, ya pozitif koyu lekeler yaparız ya da pozitif beyaz lekeler bırakırız. Ara tonlu bir kâğıtla çalışarak ve açık renk tebeşir ve kömür kalemi kullanarak her iki uç tona da eşit önem veririz. Bu nedenle yüzeyin ara tonu dışında hiçbir şeyin varsayılarak bırakılması gerekmez. Bu yollu bir çizim, hiçbir şeyin şansa bırakılmaması gerektiği

konusunda farkına varmanızı sağlayan iyi bir eğitimidir. Yani bir şekli yaparken aslında ister istemez başka bir şekli de yaparsınız. Genellikle diğer şekiller kâğıdın büyük bölümünü kaplar ve eğer ne olduklarını ihmal eder, hoş göründüklerinden emin olmazsanız resminizi mahvedebilirler.

Burada biri koyu, biri açık iki şekil kesip bunları gri bir kâğıda yapıştırdım. Bu, aşağıda gördüğünüz kayaların şekil ve tonlarının, göründükleri kadar karmaşık olmadıklarını göstermek için yalınlaştırılmış hali.

Işığın vurduğu yerde beyaz tebeşir ve daha koyu tonlar için kömür kalemi kullanarak bir taslağı çok kısa bir sürede geniş bir ton yelpazesine tamamlamak mümkün olabilir. Bunlar hem dokunarak rahatlıkla hissedilebilen hem de birçoğumuzun çocukluğunda da kullandığı araçlar oldukları için serbest çizime teşvik eden malzemelerdir.

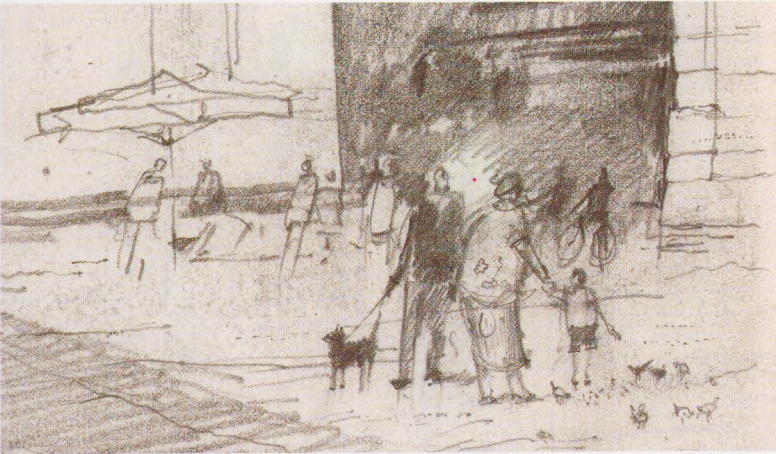
ORAN VE ANLATI İÇİN FIGÜRLER

Bir resimdeki figürler sadece merak uyandırmaz aynı zamanda bize oran hakkında bilgi sağlar ve resme öykü eklerler. Onları resme eklemek için karmaşık çizimlere girişmenize gerek yoktur çünkü izleyici her zaman kâğıtta görünenden çok daha fazlasını anlar.

Çöp adamlara benzeyen, kafası, omurgası, omuz, kalça ve uzuvları olan şu figürlere bir bakın. İlk olarak kafayı sonra da kolları çizerseniz, çöp adamın gerisini yapmak kolay olur. Bundan sonra da kıyafetler kolaylıkla eklenir. Resim malzemeleri satan dükkânlardan bulabileceğiniz eklemli küçük bir model çok işe yarar.

Karşılaştırarak ölçeceğimiz bir şey yoksa ağacı oranlayamayız. Yanında duran küçük figürler eklemek manzaraya öykünün yanı sıra anında fark edilir bir oran kazandırır.

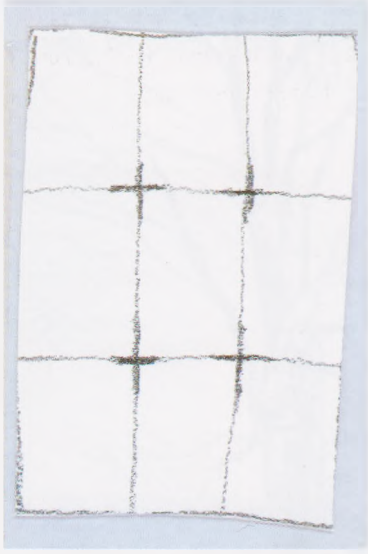

Bir aileyi resmeden bu küçük anekdot çizimi çabucak yapılmış bir taslaktan ibaret olsa da bazen daha detaylı çizimlerde olmayan canlılığı taşır. İnsanların doğal pozlarını aktarabilmek için yeterli gözü geliştirebilmek amacıyla onların hareketlerini gözlemleyin ve bu gözlemlerinizi taslak defterinize bol bol, çabucak çizin.

KOMPOZİSYON

Resim yapmak ne gördüysek onu olduğu gibi alıp, kâğıda dökmek anlamına gelmez. Gerçekliğin katıksız tasvirinin ötesinde anlattığımız bir şeyleri bir formatın içine yerleştirme şek-

limizi göstermek isteriz. Bunu çizgi çalışması, tonlama ve resim düzlemi içinde objeleri yerleştirme biçimi sayesinde yapabiliriz.

Üçler (1/3) Kuralı

Ressamlar genellikle kompozisyonlarını üçler kuralı diye bilinen bir teori üstüne kurarlar. Bu, resmin odak noktalarının, resim düzlemini üçe böldüğü varsayılan farazi çizgilerin kesiştiği noktaya oturtulması anlamına gelir. Bu odak noktaları öykülemeye, güçlü tonlama, renk ya da dokuya ait olabilir. Bunları estetik açıdan göze hoş gelen yerlere yerleştirme gibi bir içgüdü vardır. Yeni bir öğrenci grubundan boş bir kâğıt parçasına bir leke yapmalarını istediğimde sürekli bunu çizgilerin sol alt ekseninde bir yere yaparlar.

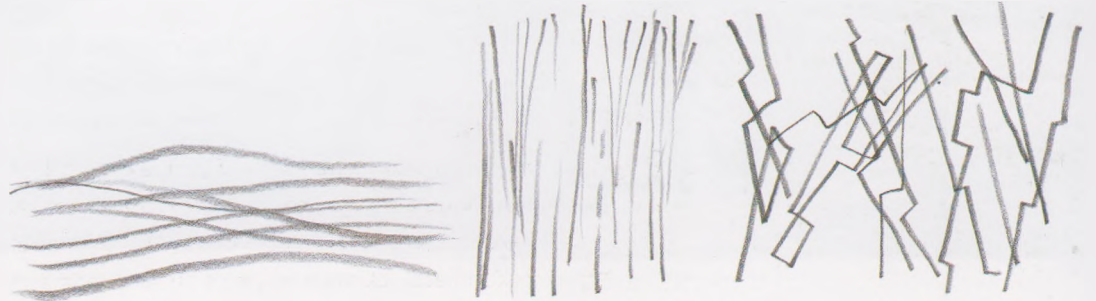
Simetri ve Asimetri

Kara kalem planını gayet simetrik biçimde yaptığınız için resmin son halinin de illa ki simetrik olacağını zannetmeyin; çünkü dengeyi değiştirmek için tonlama kullanma şansınız vardır. Bu bir vazodaki çiçeğin kara kalem çalışması gayet simetrik ve bir o kadar da sıkıcı dursa da eklenen güçlü tonlama sayesinde kompozisyon diyagonal bir hale dönüşmüştür. Renk eklemek de size kompozisyonun gücünü etkileme şansı verir.

Çizgiler

Yatay çizgiler dinginlik hissi verirken, dikey çizgiler soluma ve uçmak gibi yükselen bir his uyandırır. Bunlara Gotik mimaride sık sık rastlanır. Diyagonal çizgiler heyecan hissi verir. Aslında biz bir objenin şeklini vermek için çizgileri kullanırken bir yandan da seçtiğimiz çizgilerin içindeki soyut kavram, bakan kişide duygusal bir tepki uyandırır.

Sayfayı Yerleştirmek

Bir ana konu bulduktan sonra onu sayfanın tam ortasına yerleştirmek alelacele bir taslak çıkarmak her zaman için en kolaydır ve bu genelde bir resin tamamlanmış haline de etki eder. Ancak bir resmi sürekli olarak soldan sağa doğru taradığımız bilgisini de kullanarak işin en başından gözü daha olumlu bir şekilde yönlendirmek daha doğrudur. Katedralin olduğa geniş panoramik formatın soluna yer-

leştirildiği taslakta gözü önce yapıya takılır ve sonra sağa doğru gezererek kğidin dışına yönelir. Sağdaki resimde ise gözü, soldan sağa gittiği için, katedrali görsel yolculukta tesadüfen karşılaştığı bir zirveye mi gibi algılar. Konunuza bakarken vücudunuzu hafifçe sola ve sağa çevirmek, size en tatmin edici kompozisyonlar üstüne karar vermenizde yardımcı olacaktır; tabii vizrnz de...

Tekrarlar

Kompozisyonun içinde birbirini yankılayan şekiller bulmayı severim. Burada tavus kuşunun ibiğini çizip, rezneyi çizmeye başladıktan hemen sonra bir de baktım ki tamamen aynı şekildeler. Çok farklı objelerde de olsa bu tarz beklenmedik tekrarları arayın ve bunların tadına varın.

PERSPEKTİF

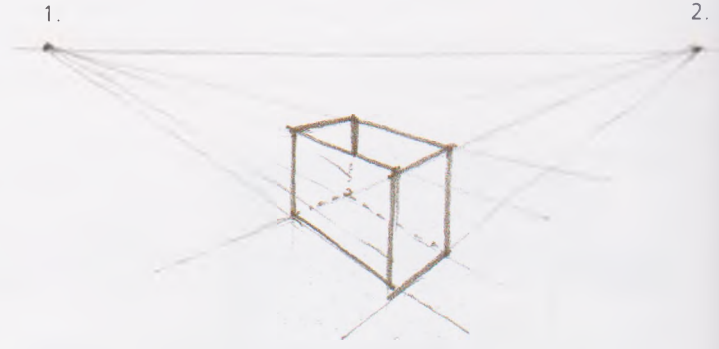
ÇİZGİSEL PERSPEKTİF

Çizgisel perspektif yeni başlayanların gözünü korkutan bir alandır. Aslında konulara ayrılmış geniş kapsamlı kitaplar bulmak mümkündür. Ancak, başlangıç için derinlemesine bir

çalışmaya gerek yoktur; aslında tüm ihtiyacınız olan, bir alanda, caddede ya da iç mekânda bulunan objelerin izleyiciden uzaklaşmasını gösterecek temel kuralları bilmektir.

Düz bir yolun tam ortasında durmuş, dosdoğru ufka baktığınızı hayal edin. Yol kenarları ufukta bir noktada buluşacaktır. Bu noktaya sıfır noktası denir. Sizden doğruca uzaklaşan tüm paralel çizgiler aynı noktada buluşur. Bu kural tek-nokta perspektif olarak bilinir.

Kutu örneğindeki gibi üç bölümü görünür olan ve size paralel olmayan bir nesneyle karşı karşıya gelerseniz, kutunun her bir kenarından sıfır noktaları olan 1 ve 2'ye doğru uzanan bağımsız paralel çizgi sıraları oluşacaktır.

Bu çalışmadaki perspektif köhne çitlerin ön plandan arka plana doğru uzandığını daha ilginç bir yolla bakan kişiye gösteriyor.

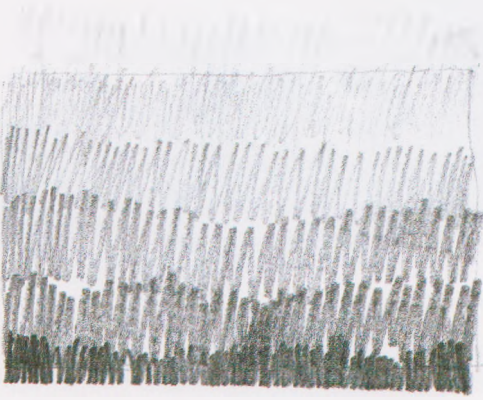
Perspektif, figürleri de etkiler. Bu illüstrasyonda bir tanesi dışında bütün figürlerin yetişkin ve aynı boyda olduğunu farz ediyoruz. Bütün kafaların nasıl da ufuk çizgisine değdiğine ve vücudun bu noktadan aşağıya doğru nasıl uzandığına dikkat edin. Kafası ufuk çizgisinin çok hafif altında olan sağdaki kadına baktığında ise izleyici, onun boyunun daha kısa olduğunu algılıyor.

HAVA PERSPEKTİFİ

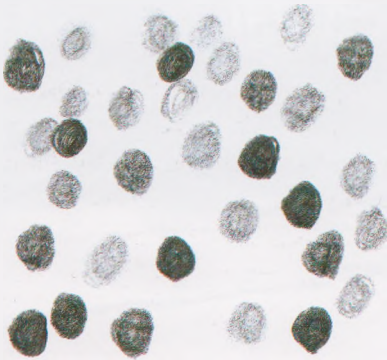
Atmosferik durumlar ton ve renklerin bizden uzaklaştıkça solmasına; detayların gitgide yumuşamasına ve belli belirsizleşmesine neden olur. Örneğin, uzaktaki dağların soluk mavi-griliğini gözünüzde canlandırın. Bu fenomen, bir resim ya da çizime derinlik hissi katmak isteyen bir ressam için, paha biçil-

mezdir. Leonardo da Vinci bu konunun uzmanlarından biriydi. Bu sayfadaki tüm lekeler bir uzaklaşma hissi olduğuna dair göz aldatmacası yaratır. Genel konuşmak gerekirse, bir ressam uzaktan yakına, açıktan koyuya, yumuşak lekelerden keskin hatlı detaylara doğru çalışır.

Sınırsız bir alanı göstermenin kolay yolu uzakta en açıktan başlayarak, ortada ara tonlamalarla devam edip ön planda daha da koyulaşan kademeli şeritler yapmaktır. Bu örnekte beyazdan griye ve sonra da siyaha doğru dönüşen tonlamayı görüyorsunuz.

Hava perspektifi çizgi çalışmasının yoğunluğuna göre de işin içine girer. Çizgiler tamamen aynı uzunluk ve kalınlıktadır ancak göz bazılarının diğerlerinin önünde olduğu yanılgısına düşer çünkü daha koyu olanlar öne çıkar; açık olanlarsa uzaktaymış gibi görünür.

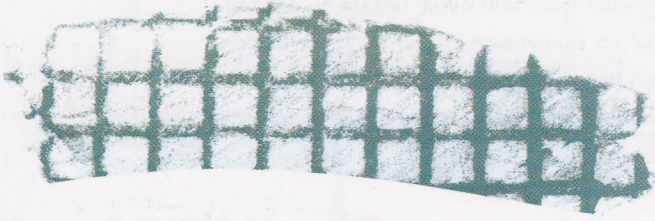

Burada açık ve koyu tonlar ağaç gövdelerinde olduğu gibi iç içe geçmiş değil, yan yanadır. Buna rağmen, göz yine koyu tonların önde, açıkklarınsa arkada olduğu yanılgısına düşer.

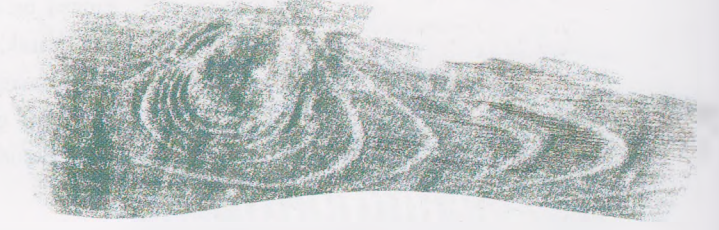
DOKU

Bir nesnenin yüzey ve formunu ne kadar iyi anlarsanız, o kadar iyi çizersiniz. Yabancı olduğum bir şeyi çizerken onu tanımak için elimi genellikle üzerinde gezdiririm. Dokuyu keşfetmenin iyi bir yolu da üzerine ince bir kâğıt parçası yerleştirdikten sonra mum boya gibi ucu düz bir çizim aletiyle yüzeyin ü-

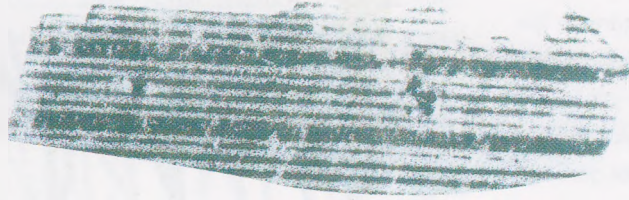
tündeki kâğıt parçasını karalamaktır. Bazı örnekler göstermek için bahçemden ve atölyemden karalanabilecek, ağaç gövdesi, portatif merdiven basamağı, elektrikli radyatör üstü ve tüy gibi bazı yüzeyler topladım.

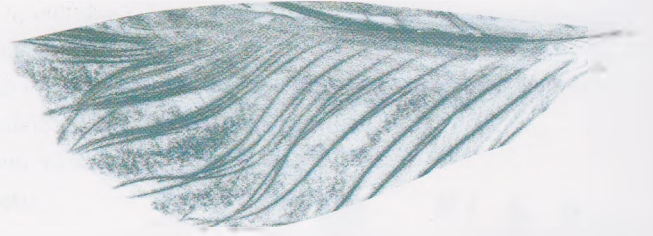
Kalorifer üstü

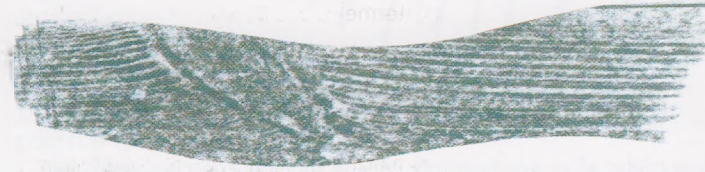
Ağaç damarı

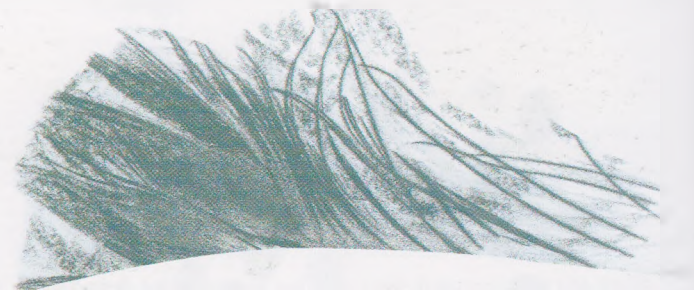
Portatif merdiven basamağı

Tüy

Ağaç damarı

Tüy

IŞIK KAYNAKLARI

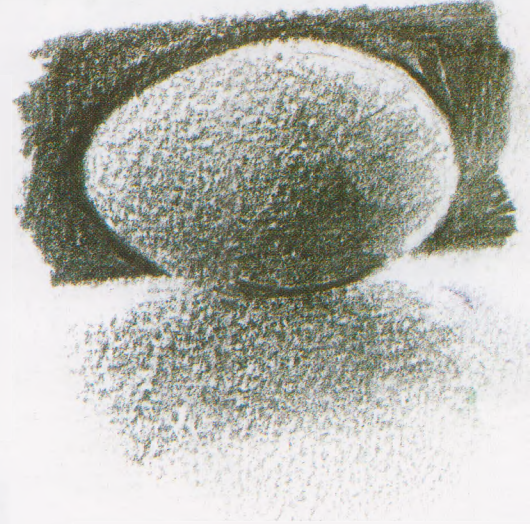
Farklı açılardan aydınlatıldığında bir objenin görünüşü tamamen değişebilir. Başlamak için kolay şekilli bir nesne seçerek bunu farklı açılardan aydınlatmanızı sağlayacak bir masa lambasıyla birlikte masanın üstüne yerleştirin.

Işığı kontrol etme imkânınız olmayan dış mekânlarda çizerken, ışığın nereden geldiğine dair notlar alın. Bu, gün ilerledikçe yönünü değiştirecek olan karmaşık gölgelerin bulunduğu mimari manzaralarda özellikle gereklidir.

Burada yumurta yukarıdan ve sağdan gelen ışık kaynağıyla aydınlatılmış. En koyu tonlama objenin ışıktan en uzak olan alt yüzeyindedir.

Bu illüstrasyonda ışık kaynağı yumurtanın arkasındadır. Buna arkadan ışıklandırma denir. İzleyiciye en yakın olan bölümü gölgede kalmıştır ve yumurtanın kalıp gölgesi ön plana doğru düşmüştür.

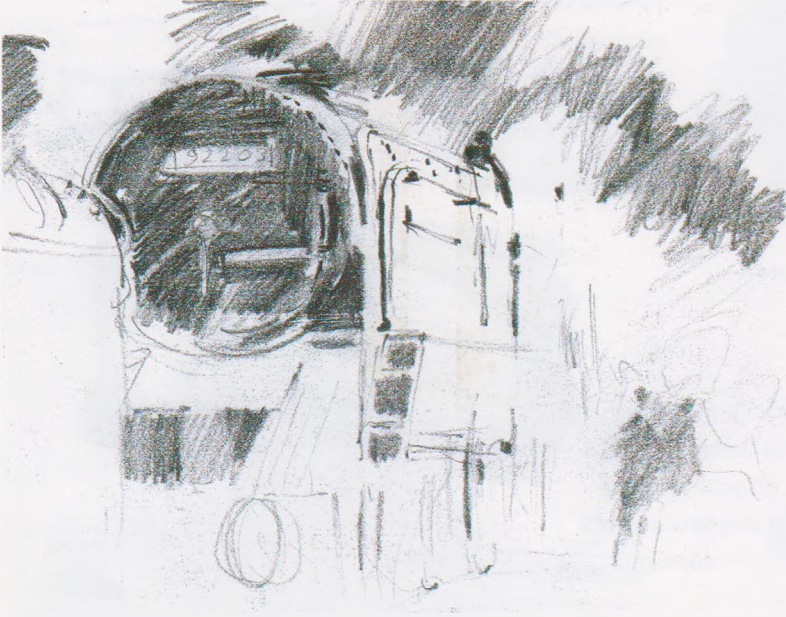
Eğer ışığın tam açısı ve kaynak noktasına sonradan ihtiyacım olacaksa, taslaklarım bir ok işareti çizmeyi faydalı bulurum. Burada ok, sağdan gelen ışığı göstermektedir. Bu ışık, en koyu tonların binanın solunda ve bu alandaki ağaçlarda bulunmasına neden olur. Yöne dair bu tarz basit bir not almak tamamlanmış resminizi yaparken size yol gösterecektir.

KONULARI SEÇMEK

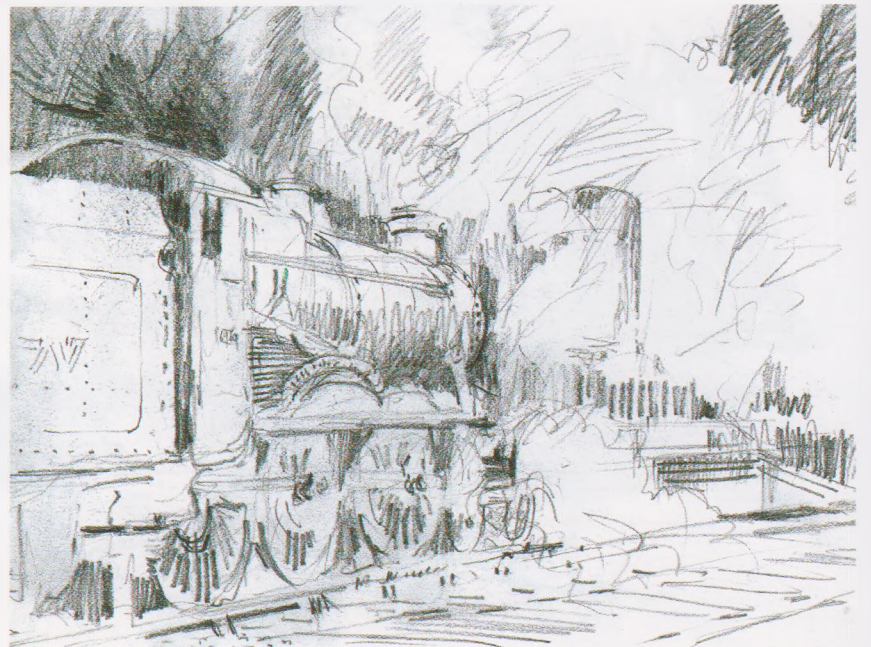
Acemi ressamalar genellikle konulu resim çizmeye meyillidir, çünkü estetik açıdan sunduklarıyla ilgilenirler. Kendinizi bu şekilde sınırlandırmaktan kaçınmak için bu beklentiyi en aza indirecek konular bulma kararı alın. Trenlerle ilgilenmeseniz bile, örneğin, buharlı lokomotifin çalışmasını izleyebileceğiniz bir yere gidin ve buhar ve ışığın muazzam etkisini bir görün. Ressam olduğum ilk zamanlarda, kusursuz kompozisyonu bulabilmek için gün boyu dolaşıp eve tek bir çizim dahi yapma-

dan dönerdim. Ta ki arkasında dikenli tellerin uzandığı bir su yolunda büyüyen yabancı otların bile birbiriyle ilişkisinin ne kadar büyüleyici olabileceğini keşfedene kadar. Arabayla dolaşıp, sonra herhangi bir yerde durarak orada bulduğunuz ne olursa çizerek kendinizi test edin. Ancak bulduğunuz her şeyi ama her şeyi sürekli çizdiğiniz takdirde, başka sanatçıları taklit etmektense kendi tarzınızı yaratmayı sağlayabilirsiniz.

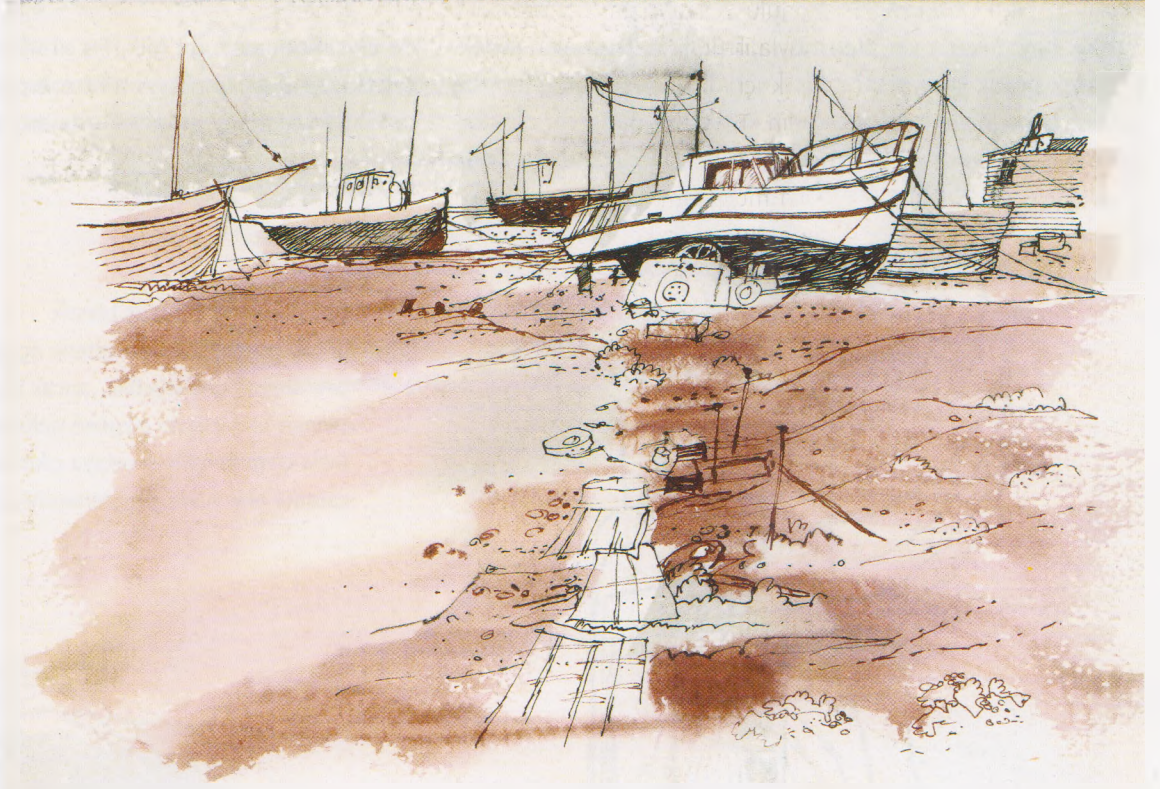

Bu çizimin temelini ağır sanayiye dayanmasına rağmen trenin karmaşıklığı o kadar basitleştirilmiş ki, buharı yakalanmış bir çift belli belirsiz figürün resme öykü katışıyla odak noktası buharı ve etrafındaki boşluğa kaymıştır. Bu çizim, size başlangıçta hiç de sempatik gelmeyecek bir konuda nasıl incelikli noktalar bulabileceğinizi göstermektedir.

Bu tren istasyona girerken ben de geri geri yürüyerek onun bir taslağını yaptım. Bu çalışma trenin yanışması kadar vaktimi aldı. Sahnedeki tüm gürültü, buhar ve hareket hissi ben de hareket halindeyken yakalanmış oldu. Bu çizim görünenden daha fazlasını düşünmenin, sezgi, hız ve heyecanla çalışmanın ürünüdür.

Burada aslında yapılması gereken daha da yaklaşarak ön plandaki tekneyi sayfanın ortasına yerleştirmektir ancak ben kayalık sahilin etkisini vermenin iyi bir fikir olduğunu düşündüm. Bunun gibi bir yerde çizerken, ayağınızın altındaki rahatsız yüzeyden muhtemelen rahatsız olacaksınız ve bu yüzden de resminiz teknelerin soyut portresi halinden uzaklaşarak oranın hissini veren bir çalışmaya dönüşecektir.

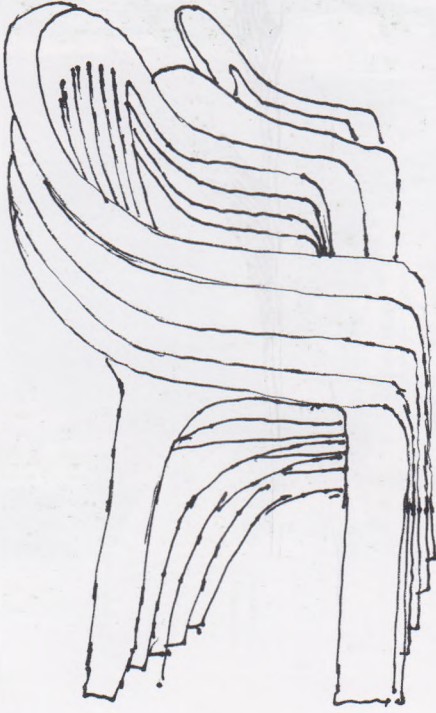
Kızımın çizdiği bu ayakkabı doku, tonlama, çizgi ve detayı keşfedebileceğiniz bir nesne bulmanın her zaman mümkün olduğunu gösterir. Eğer evden çıkamayacaksınız bile içeride ne görüyorsanız onu çizin. Yaptığınız her çalışma becerinizi ve gözlemlenme gücünüzü geliştirecektir.

DAĞARCIK OLUŞTURMAK

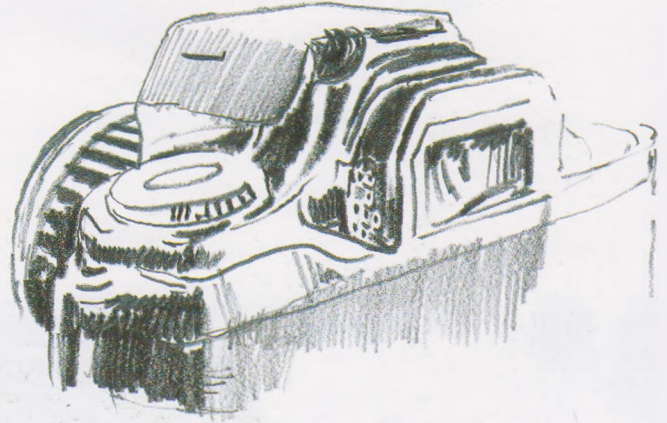
İNSAN YAPIMI OBJELER

Günlük hayatınızda var olan tüm görüntü ve nesneleri sürekli çizerek pratik yapıyorsanız, çok tanıdık gelen, her seferinde gelişen becerinizle kullanacağınız görsel bir dağarcık oluşturmaya başlayacaksınız. Aynen yabancı bir dili kullandıkça daha

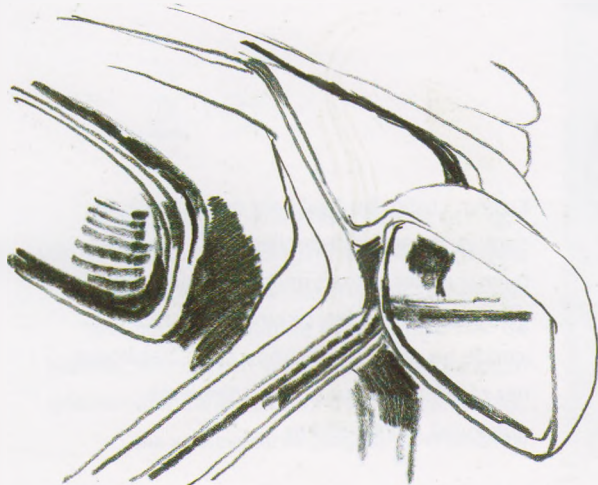
da akıcı konuşulduğu gibi. En sıradan nesnelere bile çok hoş örnek ve ritimler bulmak mümkündür. Bu yüzden hiçbir şeyin üstünde iyice düşünmeden göz ardı etmeyin.

Birbiri üstüne konmuş plastik sandalyeler ilk bakışta estetik açıdan pek de hoş gelmeyebilir, ancak bu çizimin tekrarlayan çizgileri oldukça fazla çizgisel etkinin ortaya çıkmasını ve çalışma alanınızın genişlemesini sağlar.

Fotoğraf makinesinin arkasını çalışmak bana farklı düzlemlerden oluşan sert, parlak bir yüzeyin ton çalışmasını yapma fırsatı verdi.

Eğer yaklaşılırsanız, burada olduğu gibi bir arabanın yan aynasının oluşturduğu küçük detaya benzer beklenmedik, dinamik ve güçlü kompozisyonlar yakalayabilirsiniz.

DOĞAL OBJELER

İnsan yapımı objeler sert ve pürüzsüzken, doğada solgun dokular ve soyulmuş yüzeyler, köhne hatlar ve çürüyen bitkilerle karşılaşırız.

Söğan yapraklarını çalıştığım bu çizgisel çizimde, yaprakların solarak belirsizleşen uçlarında daha kararsız çizgiler kullandım.

Kesilmiş lahananın yine çizgisel çalışmasında birbirine yakın istiflenen lekeler lahananın göbeğinin sertliğini ve kırı kır oluşunu tasvir eder.

Deniz kabuğunun çıkıntılı, kabuklu bir dokuya ve kof iç yüzeye sahip bir obje olması nedeniyle bu çalışmaya hem çizgi hem de ton hakimdir.

DAĞARCİK OLUŞTURMAK

DOĞA

Tüm bir manzarayı oluşturan kelime hazinesi uçsuz bucaksız olduğu için başa çıkılmaz görünebilir, ancak belirli manzaralardaki detaylara bakarak farklı oranlarda kendini gösteren örnekler ve temalar görmeye başlayacaksınız. Objenize hep belli uzaklıkta durmayın; örneğin tepelerin arasına sokulmuş bir tarla, ressamların gözde temasıdır. Gerçekten yakınlaşmayı ve eski bir kapıdaki pas lekesini çalışmayı deneyin. Geniş ölçekli bir gökyüzü

çalışması size ters uçta çalışma olanağı verecektir. Bu tarz çalışmalar tamamlanmış bir resim için çok ilginç bir kompozisyon olmasa da onları daha geniş bir çalışmanın içine yerleştirerek kullanabilirsiniz. Fotoğraf makinesi hareket eden nesnelere dondurmak için tam anlamıyla bir nimettir; böylece bu nesnelere çok daha iyi anlayabilirsiniz.

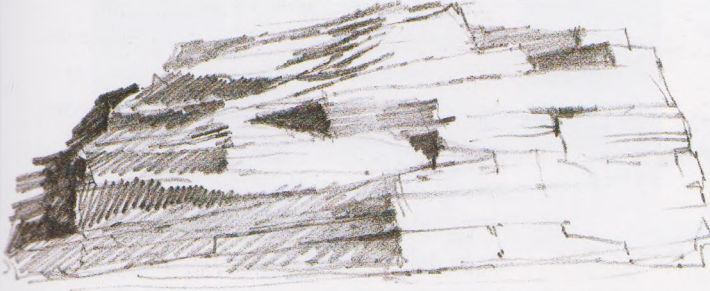
Bir gökyüzü çizimine ayrılan beş dakika bile iyi değerlendirilmiş zamandır ve sürekli değişken bir tema olduğu için de hiçbir zaman tekrara düşüp konu sıkıntısı çekmezsiniz. Bir kuş sürüsünü resmederek doku çalışması yapabilirsiniz; bu kompozisyonunuza öykü ekler ve resminizi zamanın içinde bir ana demirler. Ben bazen şehir manzarası çalışırken uçmalarını sağlamak için ellerimi çırparım. Burada kuşların kara bulutların önünde nasıl açık, açık gökyüzünde de nasıl koyu kaldığına dikkat edin.

Yansımalar, bakan kişiye ister küçük ister geniş bir göl olsun, suyun olduğu kadar havanın durumunu da aktarır. Eğer küçük bir detayda iki demirlenmiş direğin hafifçe dalgalanan suya nasıl yansıdığını çözerseniz, geniş bir ölçekte çalışıldığında aynı şeye tekabül edecek olan göl kenarındaki bir ormanın suya yansması gibi daha karmaşık konuların üstesinden nasıl geleceğinizi de çözmüş olursunuz.

Ayağınızın altındaki yüzey bir manzaranın bütünü hakkında size ipucu verir. Doğa bir formüller zinciridir; bundan faydalanmanın bir yolu çalışmakta olduğunuz yerden bir taş alıp onu eve götürerek bunu, manzaranın renk ve dokusunu oluşturma aşamasında bir referans olarak kullanmaktır. O ütüden kopartılarak görüldüğünde ne kadar küçük ya da ne kadar büyük olduğunun değerlendirmesi yapılamaz. Onun önünde küçük bir figürün ya da yanında bir bitki yaprağının olduğunu hayal edin. Diğer manzara öğeleriyle aynı bağlama yerleştirildiğinde kendisini belli edecektir.

Kötü havanın cesaretinizi kırmasına izin vermeyin çünkü çok hoş yansımaların ortaya çıkmasını sağlayabilir. Burada da ön plana vuran ve bizimle figürler arasındaki boşlukta bağlantı kuran yansımalar, çizime samimi bir hava kattı.

O an yaşadığınız şartlar neyse bunu resme yansıtmayı deneyin. Burada uçurtma uçuran adam çizimini, rüzgârın şiddetini tasvir için geniş işaretli lekelerle yaptım.

RESME DOĞRU

Çizim becerileriniz açısından kendinize tam anlamıyla güvendiğinizde, muhtemelen yavaş yavaş resme doğru ilerleme güdüsüne kapılacaksınız. Bu size başlangıçta ürkütücü gelebilir çünkü resim yapmak uzak ve zor görünür. Aslında resim, çizimin yalnızca genişletilmesidir. Eğer çizebiliyorsanız, sadece

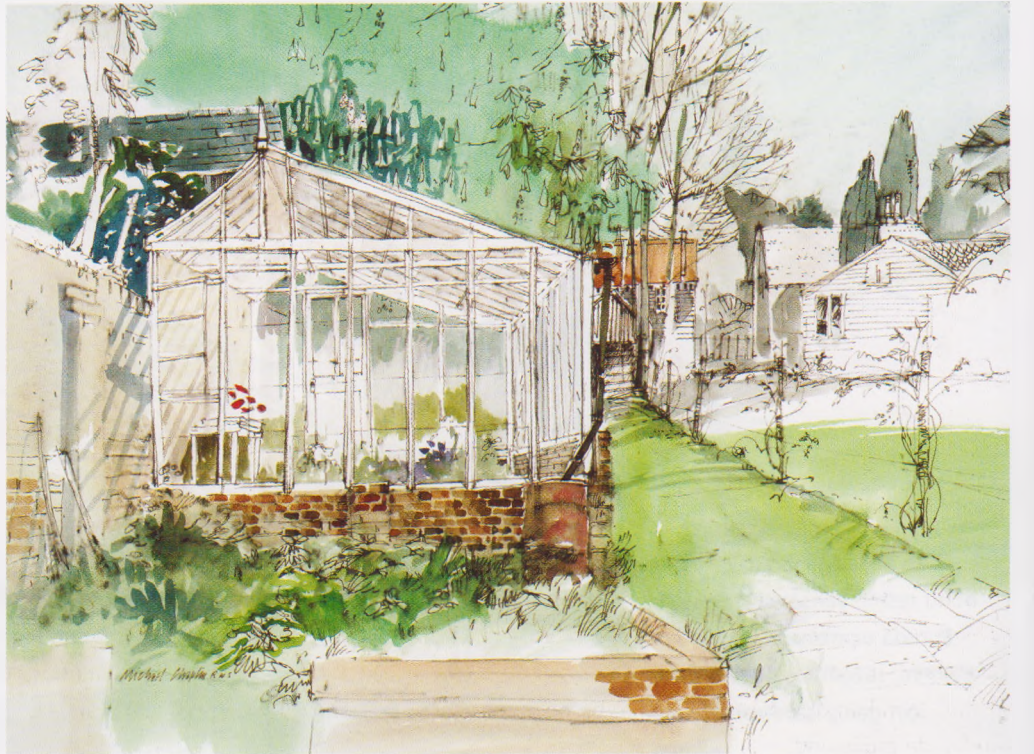
elinize kalem yerine fırça alarak resme başlayabilirsiniz. Bundan sonra çizgi çizmek yerine bölgeleri boyayla tanımlarsınız. Çizgi sadece iki alanın buluştuğu yerde ortaya çıkar. Bu sayfadaki taslakları çalışmak size bu yolda yardımcı olacaktır.

Her taslak yapışınızda bunu daha sonra tamamlanmış bir resme dönüştürmek isteyebileceğinizi aklınızda tutun. Bu nedenle basit çizgisel notların yanı sıra tonal notlar almaya da dikkat edin. Böylece ışığın nereden geldiğini ve günün hangi zamanı olduğunu anlamış olursunuz. Bir Yunan tepesini resmettiğim bu küçük mürekkep çalışmasında, renge dair bir işaret olmasa da, tonlama darbeleri var. Hiçbir zaman çok fazla bilgi toplayamazsınız; ancak tabii ki sulu boya kalemi, mum boya hatta bir fotoğraf makinesi kullanarak renkli bir taslak da oluşturmak isteyebilirsiniz.

Bu taslakta bitmiş resimde kullanılacak ya da belki hiç kullanılmayacak kadar çok detay var.

Bu, çimlerin ve ağaç yapraklarının yayılmış yeşilini ve çatıların kırmızısını vermek için yapılmış boyamayla desteklenmiş; renkleri ve tonlamaları belirten; bu yüzden de bana resim yaparken içinden detay seçip kullanma şansı veren çok daha kapsamlı bir çizim.

Burada önce boyamayı yapıp çizgileri sonradan ekledim. Ne kadar kuru ya da ne kadar ıslak olduğuna bağlı olarak bazı bölgelerde çizgiler sertken bazılarında ise oldukça yumuşak. Ambarın içinde mavi boyanın üstüne sepyayla uygulanmış çizgileri görebilirsiniz. Bunlar, ambarın içinde oldukları etkisini verebilmek için belli belirsiz uzanır. Buna karşın, kapının ön yüzeyindeki çizgi çalışması, çizimin asıl göze çarpan öğesini belirtecek şekilde çok daha serttir. Kapının rengi, yine ana vurguyu yapabilmek için, içeride kullanılan renkten daha sıcaktır. Burada boyamayla çizgi derinlik hissi ve kapı aralığına çekicilik veren bir öykü eklemek için birlikte kullanılmıştır.

Bu resim yan sayfadaki Yunan tepesi taslağının renklendirilmiş versiyonudur. Aynen ambar çiziminde olduğu gibi bu çizimde de çizgiler boyanın üstüne yapılmıştır; ancak burada sadece boya kullanılmıştır. Sulu boyayı hafifçe uyguladıktan sonra, daha küçük fırçalarla keskin hatların ve daha koyu tonlamaların çizimini ekledim. Bu çalışmanın tipik sulu boya çalışması özelliklerini taşıdığı söylemek mümkün olsa da aslında halen bir çizim olarak tanımlanabilir çünkü neredeyse tamamen aynı lekeleri kalemle ortaya çıkarmak da mümkündür.

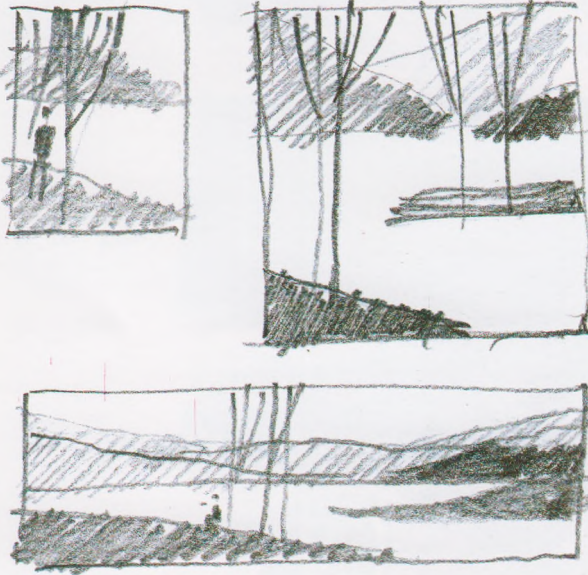
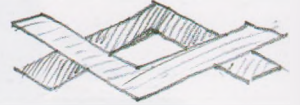
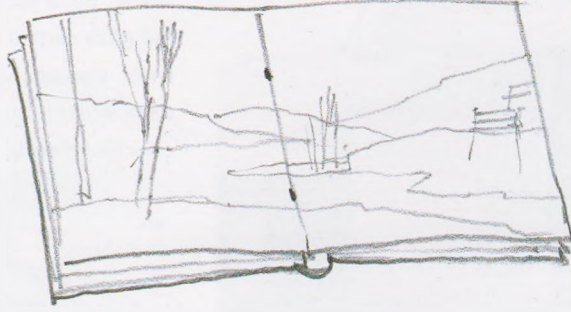
BASİT BİR MANZARA

Bu alıştırma size nasıl basit bir çizgi çalışmasıyla işe başlayabileceğinizi ve sonradan tonu, dokuyu ve detayı yarattığınız çerçeve içinde nasıl geliştirebileceğinizi gösterir. Genel eğilim, taslak defterlerinin halihazırda üretilmiş şekillerine bağlı kalmak yönündedir; ancak bu şeklin sizin resminize uygun olup

olmadığını düşünmek çok daha iyi kompozisyonlar yaratmanızı sağlar. Her iki sayfa boyunca çalışmaktan korkmayın; hatta çiziminizi iyice genişletmek isterseniz yanına başka sayfalar dahi ekleyebilirsiniz.

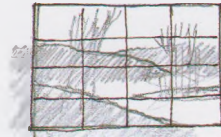
Birinci Adım: ➤

Yaptığım bu ön çizimde amacım temel şekillerin nereye düştüğünü ve ön plandaki ağaçlar gibi manzaradaki yine bazı temel ritimleri anlamaktı. Bu aşamada hiçbir detay eklemeye çalışmadım.

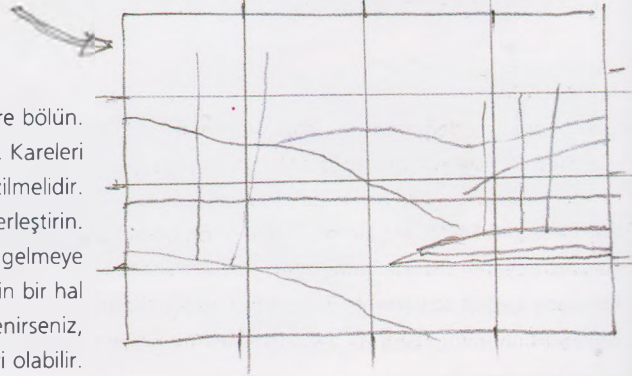
İkinci Adım: ◀

Bir sayfadan diğerine doğru çalışırken, bu alan içinde alternatif olabilecek kompozisyonlar yaratabilmek için L şeklindeki çerçevelerimi kullandım. Bu portre formatında standart bir dikdörtgen ya da kare olabileceği gibi, panoramik format olarak bilinen üç kare uzunluğunda bir şekil de olabilirdi. Dikdörtgen biraz sıkışıkken, kareninse planlaması zordur; ancak panoramik format manzaranın geniş olduğu hissini verir. Format seçimi yani tasvir etmek istediğiniz şeyi en iyi hangisiyle çalışacağınızı anlamak içgüdünlü güvenmekle ilgilidir. Şeklin yakınlık hissi verişinden hoşlandığım için sonuç olarak ben manzara formatında standart dikdörtgeni seçtim.

Üçüncü Adım: ➤

Çiziminizi temize geçerken objelerin birbiriyle bağlantısını kâğıt üstünde korumayı istiyorsanız, çiziminizi kareleme yöntemiyle genişletmeniz gerekir. Yeni kâğıdınızı ve taslağınızı basitçe karelere bölün. Kâğıdınızın taslakla aynı formatta olması gerektiğini unutmayın. Kareleri oluşturduğunuz çizgiler neredeyse göremeyeceğiniz kadar hafif çizilmelidir. Bundan sonra, çizimin kritik noktalarını arayın ve bunları yerleştirin. İhtiyacınız olan tek şey genel ölçümlerdir. Eğer oranlama sıkıcı gelmeye başlarsa, yaratıcı süreç dürtüsünü kaybedersiniz ve çiziminiz gergin bir hal alır. Eğer iç oranlama yapmadan çizecek kadar kendinize güvenirsiniz, yaratıcılığınızı serbest bıraktığınız için alacağınız sonuç daha iyi olabilir.

◀ Dördüncü Adım:

Bir sonraki adım tonlama taslağı yapmaktı. Suyun açık ve pırlıl olmasını istediğim için gökyüzünde tonlama yapmayı deneyerek suyun, bunun karşısında nasıl görüneceğine baktım. Bir yandan, tonlama değerlerinin verdiği girintileri de yerleştirmeye başladım. Bunu yaparken arka plandaki açık tonlardan, ön plandaki koyu tonlara doğru çalışın; ancak ilerledikçe değiştirmeniz gerekebileceğini de göz önünde bulundurun. Bir bölgeyi her koyulaştırışınızda diğer bir bölgenin çok açık kaldığını görebilirsiniz. Bu yüzden de geri dönüp tonlama üstünde daha çok çalışmak zorunda kalabilirsiniz.

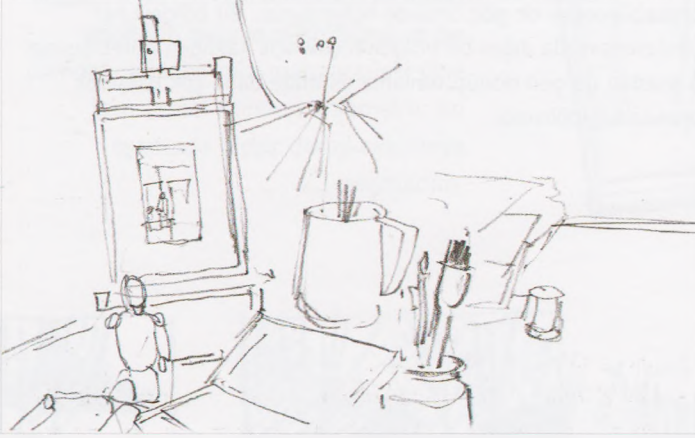

Beşinci Adım:

Şimdi tonlama değerlerinin nasıl olmasını istediğim konusunda netim; böylece artık çizimin son haline doğru yol alabilirim. Çalıştıkça ön plana daha fazla detay, daha sert ve keskin hatlar eklerken, arka planda ise hatları yumuşatıp, detayları seyrekleştirdim. Soldaki ağaçlar sağdaki incecik ağaçlardan çok daha koyu ve detaylı. Bu, derinlik hissini vermemizi sağladı. Çizimin son halinde ön planın zengin ve koyu, orta alanın ara tonlarda ve uzak tepelerin ise en açık tonlarda olduğunu görüyoruz. Suyun alanı boyunca en uzak mesafeye ve sonra tepelere doğru ön plandan başlayarak uzanan ağaçlar sayesinde tüm resim kompozisyon açısından oldukça bağlantılı. Bunlar, açık ve ara ton karesine yerleştirdiğim ve resme küçük bir öyküleme katan iki figürle birlikte resme hoş planlar eklediler.

NATÜRMORT

Yandaki fotoğraf yalnızca atölyemde bana konu olabilecek bir dizi objeyi göstermektedir. Bu kadar karmaşık bir görüntünün çizimini yapmanın mümkün olmayacağını düşünebilirsiniz; ancak adımları takip ederek, başlangıç evrelerini basit şekiller ve tonlamalara bölmeyen, çizimin son aşamasının beklediğinizden çok daha kolay olacağını göreceksiniz.

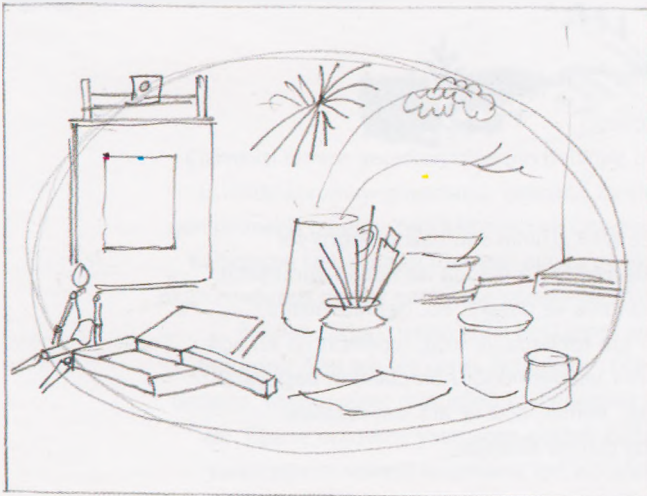

◀ Birinci Adım:

Atölyemdeki karmaşaya baktığımda, daha da yaklaşım, masanın üstündeki nesnelerin gelişigüzel bir çizimini yapmaya karar verdim. Ancak yaklaştıkça resme almak istediğim tüm nesneleri dahil edemediğimi gördüm.

▶ İkinci Adım:

Şövalemi biraz geri çekerek tüm objeleri dahil etmeyi başardım. kâğıdın sağdaki bir bölümünü dışarıda bırakarak (dikey çizgiye dikkat edin) formatı değiştirdim. Kâğıdı tamamen doldurmaktansa, çizimi bu çizgide durdurmaya karar verdim.

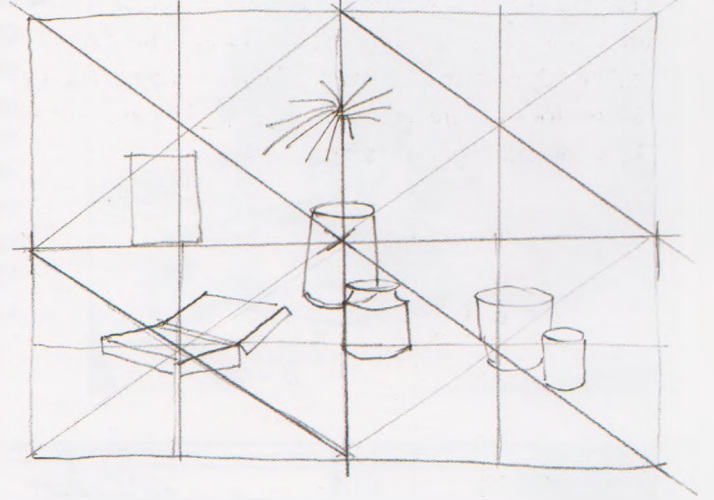

▶ Üçüncü Adım:

Masanın üstünde duran birbirinden bağımsız bir sürü obje kafanızı biraz karıştırabilir; ancak eğer onu bir bütün olarak görebilirsenez, bu kompozisyonu odaklamanıza yardımcı olur. Burada tüm objeler bir ovale yerleşmiş, kâğıdın çerçevesinden dışarı sivrulan hiçbir bağımsız öge yok. Bu aşamada objelerin yalnızca basit ana hatlarını ortaya çıkarmak kompozisyonun vurgusu için yeterlidir.

Dördüncü Adım: ►

Üçüncü adımı bir alternatif olarak, karelemeyle tüm köşegenleri yerleştirerek başparmak ölçüsü çizimi yapabilirsiniz. Bu, objelerin tam olarak nereye yerleştiğini görmeyi sağlar. Örneğin burada, sürahinin resminin tam ortasında, kapağı açık kutunun sol-alt köşe ortasında ve iki küçük sürahinin de sağ-alt köşe ortasında olduğunu görebilirsiniz. Bu alıştırmayı sayesinde daha çizimin en başından objelerin birbiriyle olan ilişkisini kontrol edebilirsiniz. Bunu en baştan yapmak önemlidir; çünkü ilerledikçe bazı yerleştirmelerin hatalı olduğunu gördükten sonra düzeltmeye çalışmak oldukça can sıkıcı bir işittir.

◀ Beşinci Adım:

Kompozisyonun tonlama değerlerini vermek bir sonraki adımdır. Geniş alanları kaleminizin kenarıyla taramak size hız kazandırır. Bu tonlama taslağı bana çizimin bitmiş halinde koyuluk ve açıklıkların nasıl olacağı hakkında bir bilgi verdi. Bu temel tonlamaları yaparken, henüz el atmadığım açık tondaki şekilleri düşünüyordum. Daha hiç çizilmemiş olmaları, çizimin son halinin olumlu bir yanı olacaktı.

► Altıncı Adım:

Şimdi artık resme doğru dürüst başlamak için hazırdım. Önce bir objeyle başlamak her zaman en iyisidir; böylece diğer objeler için oranlama yapmak kolaylaşır. Ben burada ilk önce merkezdeki vazoyu çizdikten sonra, içinde fırçalar olan kavanoza geçtim. Çalışırken bir yandan da ölçme yaparak çeşitli öğeleri şeklin içine yerleştirdim.

NATÜRMORT

◀ Yedinci Adım:

Çizim içinde bir ritim yakalamaya ve yüzeyi göz için ilgi çekici bir hale getirmeye çalışarak, sert ve yumuşak bölgeleri belirledim. Tonlamayı genişletmeye ve detay eklemeye başladım. Fırçalar gibi ön plandaki objelerin bazılarını daha detaylı çizdim. Buna karşın, atölyenin arka tarafını gölgeli bir dörtgen halinde belli belirsiz ve yumuşak bıraktım. Yıldızlı çerçevenin etrafında çok sert, keskin çizgiler kullandım. Dokularındaki farkı ortaya koyabilmek içinse çerçevedekinin aksine bitkilerde pointilist, saplama lekeler kullandım. Bu, çerçevenin sertliğinin ve bitkilerin yumuşak, tüylü yapısının karşıtlığını ortaya koydu.

Sekizinci Adım:

Son adım ise tonlamayı sağlamlaştırmak ve keskin detaylar üstünde biraz daha çalışmaktır. Arka plandaki bölme şimdi kompozisyonun önemli bir parçası haline geldi. Bunu özellikle öne çıkarmamın nedeni, yıldızlı çerçevenin içinde, sonra bölme ve resmin genelinde var olan dörtgenlerin birbirini tekrar ettiği hissini verişinden hoşlanmam.